

A washingtoni randevu

Az európai Midas követe, az amerikai Midas legfőbb meghatalmazottjával ül össze meg tárgyalni, miként lehetne megtörni az átok erejét, amely végzetesen emészthetetlen arannyá varázsolja minden mohó falatjukat. Laval francia miniszterelnök már a jövő héten összeül Hooverrel, az USA prezidentjével a történelmi tanácskozásokra. Olyan nagy napjai lesznek a jenki országnak, mint MacDonald nevezetes látogatása alkalmával. Ez a washingtoni találkozó van hivatva ugyanis arra, hogy összefoglalja és megkoronázza mindazt, amiről Chequersben, Rómában, Párisban és Berlinben szó volt.

A fő-probléma köztudomásúan ez: mit kell tenni, hogy az arany visszatérjen a neki szánt szerepkörbe a kocsonyásítója helyett ismét élesztőjévé váljék a gazdasági élet vérkeringésének. Hogy ne magáért való ásvány legyen, mint a gyémánt, vagy más, hanem tőke, ennek a szónak a tulajdonképpeni értelmében, tőke, amely akkumulálja, halmozza, gyarapítja magát a termelés és árucseré folyamatán, desztilláló csövén át. Hogy ne állítsa az államokat, mint a hatalmas Angliát is, az elé a választás elé: vagy hűség Baál isten eddigi törvényeihez, vagy a gazdasági csőd és tönkremenés ezek kedvéért.

Bizalom, biztonságérzet kell a reszkető és sápadt fényű aranyhoz, hogy kiélje magát az adott termelési rendben nélkülözhetetlen szerepkörében. A biztonságban viszont súlyos előfeltételei vannak, tárgyiak és lélektaniak egyaránt.

Ma már mindenki tisztában van azzal, hogy az arany szükségességén annyival drágult meg, amennyivel a megnagyobbodott termelés következtében a nyersanyagok és mezőgazdasági termékek mesterségesen nem befolyásolt árai általában csökkentek, tehát legalább 20–25 százalékkal. Ez azt jelenti, hogy ugyanennyivel lett több az adósságok értéke s drágult meg valójában, az esetleg alacsonyabb kamatláb ellenére is a hitel, amely nélkül lendülettel termelés a gazdasági civilizáció mai fokán nem képzelhető el.

A világgazdaságot ennél fogva az árszűkítések eredményeképpen névleges azonnossága mellett is egyenlővel, vagy legalábbis egyetemesül több adósság terheli, mint a háború óta lappango válság tényleges kitörése előtt. Ez egymagában elkerülhetetlenné teszi a nemzetközi adósságok megfelelő leszállítását, különösen pedig azokat, amelyek alapján véve nem is valódi adósságok, mint a háborús bűnösség elvére felépített jóvátételi kötelezettségek.

A nemzetközi méreteken vett bizalom helyreállításának másik előfeltétele a fegyverkezés problémájával függ össze. A különböző államok eddigi egyenlőtlen kezelése mellett pedig lehetetlen a megnyugtató leszerelés, nem remélhető a megbékélés a győztesek és legyőzöttek között s így a kölcsönös biztonság érzetének a kifejtése sem. A győztesek pacifizmusa csak akkor találkozhatik és ölelkezhetik össze a legyőzöttek békevágyával, ha megtörténik az érdekek kiegyenlítése és összhangbáhozása.

Aztán harmadik döntő előfeltételként a nemzetközi munkamegosztás alapján való együttműködés teremendő meg feltételül. A földgolyóis államai még soha sem állottak egymással olyan gyilkos vámháborúban, mint most. A világháború teljes erővel dúl a gazdasági vetélkedés minden, válogatatlan eszközével, és ha be nem következik ezen a téren is a leszerelés, úgy előbb-utóbb visszaváltozik fegyveres formájába.

Ezek a szinte már közhelyszámú menő felismerések diktálták a berlini tárgyalásokat, amelyek — hogy úgy mondjuk — elvben gyakorlati jellegű megállapodásokhoz is vezettek. Állítólag megtalálták

A bécsi rendőrség részletes jelentése a Matuska elleni döntő bizonyítékokról

Ki az a titokzatos Bergman? — A tömeggyilkost kiviszik Bia-Torbágyra

Bécs, október 16.

A bécsi rendőrfőnökség csütörtökön hatalmas összefoglaló jelentésben számolt be azokról a bizonyítékokról, amelyeket a nyomozás során Matuska Szilveszter ellen sikerült megtalálni. A biatorbágyi és a többi vasúti merényletek ügyében indított vizsgálat hatalmas adattárát a bécsi rendőrfőnökség teljes részletességgel foglalta össze. Ebben a jelentésben új és ismeretlen adat Matuska bűnössége mellett az a szakasz, amely a biatorbágyi merénylet jegyzőkönyvét ismerteti.

A jegyzőkönyvecskében pontos jegyzéket találtak a Matuska által megvásárolt robbanóanyagokról s azokról az elektromos kapcsolási terveket, amelyeket aztán — amint az utólag kiderült — valóban használtak a jüterbogi és a biatorbágyi merényleteknél alkalmazott pokolgépek felrobbantására.

Matuska egyébként csütörtökön ismét új adatokat mondott el arról a titokzatos

Matuska

férfiuról, aki öt hipnotikus befolyással rávette a merényletek elkövetésére. Uj-ból megerősítette, hogy az ismeretlen neve — Bergmann. Ezzel — vallomása szerint — 1927-ben ismerkedett meg. Közlebbi kapcsolatai egészen az elmúlt évig nem voltak vele. A múlt évben azonban újra találkozott Bergmannnal, aki akkor fanatikus rábeszéléssel nyerte őt meg annak a titkos szektának, amely a világ boldogtévését tűzte ki céljává.

Matuska augusztus 5-én utazott Berlinbe Bergmann társaságában. Társa megbízásából vásárolta meg a vascsöveket és az elektromos vezetékeket, amelyek a pokolgép elkészítéséhez szükségesek voltak.

Bergmann később tattersdorfi villájában kereste fel őt és ekkor kényszerítette arra, hogy Budapest környékén elkövetendő bombamerényletbe beszeresse a robbanóanyagot.

Matuska a találkozás után vásárolta meg a kőbányát, hogy ürügye legyen ekraizt beszerzésére. A biatorbágyi merénylet előtt szeptemberben jöttek együtt Budapestre, ahol külön-külön szálltak meg. Utoljára szeptember 7-én látta Bergmannat.

A bécsi rendőrség már napok óta haj-

szolta a Bergmann néven megnevezett titokzatos idegent, akit tegnap csütörtökön végre meg is találtak — Bergmann Gusztáv dr. bécsi egyetemi tanár, közismert és közbecsülésben álló fizikus személyében. A nyom azonban tévesnek bizonyult, mert

Bergmann professzor kihallgatása teljesen negatív eredménnyel végződött. Kijelentette, hogy Matuskát nem ismeri, soha nem látta és semmiféle kapcsolatban sem volt vele.

Bergmann professzor kihallgatása után a rendőrség ezt a nyomot nyomban elejtette és más alapon kezdi meg a rejtélyes szektaalapító kézrekerítését.

A bécsi rendőrség munkája nagyrésztben már be is fejeződött.

Lehet, hogy Matuskát kiviszik Biatorbágyra, ahol a robbanás helyszínén megismételték vele a bombamerényletnél tett előkészületeket

A rendőrség azt reméli, hogy a helyszíni szemle alkalmával Matuska végképpen megtörik és elmondja azokat a mozzanatok is a merényletről, amelyeket idáig vagy gondosan elhallgatott, vagy pedig szándékosan elferdítve adott elő.

Matuska gyermekkorában is piromániás volt

Alighogy megkezdődött a bécsi rendőrfőnökségben Matuska Szilveszter vallatása, a rendőrség annyit máris megállapított, hogy

a biatorbágyi merénylet elkövetésében esetleges más tényezőktől függetlenül, igen nagy szerepet játszott Matuska gyújtogatási és rombolási mániája is.

Ezt a feltevést minden tekintetben megerősíti az az érdekes vallomás, amelyet Matuskának Csantavéren lakó gyermekkori játszótársra tett a budapesti rendőrség. Ez a tanu a következőket mondotta el Matuskáról:

Matuska Szilveszter 8–9 éves korában azt tartotta legkedvesebb szórakozásának, ha kénport vásárolhatott és barátjaival együtt kimehetett a vasúti töltés mellé, ahol a kénport a sinekre szórta s izgatottan és gyönyörködve szemlélte, amint az átrobbogó vonatok ker-kei alatt a kén síteterege kezdett égni.

a lehetőségeit a francia–német együttműködésnek, amennyiben ezúttal a franciák sem zárkoztak már el a nemzetközi adósságok újabb rendezésétől, hajlandóknak mutatkoztak beszélni a lengyel korridor és egyes volt német gyarmatok visszaadásáról s végül a nemzetközi kartellek keretében munka-megosztási program-vázlat is létrejött a legfontosabb termelési ágakat és piacokat illetőleg.

S most ez az egész probléma együttes

FILMHIRADÓ, MINT BÜNYI BIZONYÍTÉK

A biatorbágyi merénylet után a magyar filmvállalatok filmhíradó céljaira egy sorozat felvételt csináltak a katasztrófa színhelyén. A rendőrség utasítására most ezt a filmet bünyügyi szakértők előtt mutatják be, mert látni akarják, hogy

Ki kapja meg a félmillió pengős jutalmat?

A budapesti rendőrség félmillió pengős jutalmát, amelyet a biatorbágyi merénylet nyomravezetőjének ajánlottak fel, még nem osztották ki s egyelőre teljesen bizonytalan, hogy ki is fogja megkapni.

A budapesti rendőrfőkapitányság véleménye szerint a jutalomra legtöbb igényt annak a berlini elektrotechnikai üzletnek két alkalmazottja tarthat igényt, ahol Matuska a vascsöveket és vezetékszínöveket vásárolta.

Ez a két alkalmazott ismert fel legelőször Matuskát és így őket szolgáltatják a legbiztosabb nyomot a sorozatos vasúti

legfelső fokon kerül megvitatásra a két legnagyobb arany-tulajdonos megszemélyesítője között. Hoover és Laval elhatározásain, helyesebben megoldásaik célszerűségén és tettekre való keresztülvitelen fog mulni, hogy a világgazdaság kigabalyodik-e valamennyire ellentétei szövevényéből, avagy méginkább belezavarodik. Hogy sikerül-e lecsillapítani az élet lázongását az aranyisten törvényei és uralma ellen. Az arany rettegő megbúvása

merényletek elkövetőjének letartóztatásához.

De jelentkezett a félmillió pengős jutalomért Forgó-Jung Anna bécsi lakos is, aki azért tart igényt a jutalomra, mert állítása szerint ő hívta fel a budapesti rendőrség figyelmét Matuskára.

Matuska Szilveszter felesége, akinek helyzetét Bécsben a férje iránt megnyilvánuló szenvedélyes tömeghangulat elviselhetetlenné tette, elhatározta, hogy kislányával együtt elhagyja Ausztriát és Amerikában próbál meg új életet kezdeni.

mutatja legjobban, milyen viharos idöket élünk.

A washingtoni találkozó valóban történelmi jelentőséggel bír, mert ha nem hoz enyhítő megoldásokat, úgy világszerte általánossá válik a gazdasági mellett a politikai zűrzavar is. Németország és Anglia válaszulon állanak s ez választatot jelent Amerika és Franciaország számára is.

(K.)

Ha nem fizet 500.000 lejt, levegőbe röpitjük Önt és bé családját

POKOLGÉP!...

Megalakult Bukaresztben a titokzatos „T. C.”, a fővárosi terroristák szövetsége. Gyárosok, bankárok, előkelő közéleti személyek kaptak fenyegető leveleket a titokzatos bandától. Az első bomba már felrobbant

Bukareszt, október 16.

Egy héttel ezelőtt történt a Luterana-utcai titokzatos pokolgépes merénylet kísérlete, de a bukaresti rendőrség, — dacára a legszélesebb körben megindított nyomozásnak, — még máig sem tudta megállapítani, hogy a pokolgépet milyen módon juttatták Gottlieb mérnök lakására. A pokolgép, — mint annak idején megírtuk, — csak különös véletlen folytán nem robbant fel. Amikor Gottlieb mérnök a kezeihez kapta a gyanús külsejű csomagot és óvatosan hozzá kezdett a felbontásához, megdöbbenve figyelt fel, mert meghallotta, hogy a csomagból óráketyegéshez hasonló zörrej hallatszik. A következő pillanatban egy gyors mozdulattal átvágta a pokolgép áramvezető villanydrótját és ezzel a gesztussal megmenekült a biztos haláltól.

A nyomozás, — melyet Franculescu inspektor, a bukaresti rendőrség büntügyi osztályának főnöke vezet, még nem járt eredménnyel, azonban az eddig összegyűjtött adatok arra mutatnak, hogy

Bukaresztben pár héttel ezelőtt megalakult egy rejtélyes terror-banda és azóta a gazdaság bukarestiek, gyárosok, bankárok, tömegesen kapnak fenyegető leveleket. Milliós váltásdíjakat követelnek tőlük és, hogy a terror-banda leveleit komolyan kell venni, legjobban igazolja a Luterana-utcai pokolgép-küldemény.

AZ ŐN ÉLETE EGY PERCIG SINCS TÖBBÉ BIZTONSÁGBAN

Gottlieb mérnök, aki a terror-banda első pokolgépes szállítmánya elől megmenekült, a nyomozás során elmondta, hogy már hetekkel ezelőtt megkapta a terroristák fenyegető levelét, azonban nevével felretette az írást. Egy pillanatra sem hitte, hogy a levélben foglalt fenyegetéseket az ismeretlen banditák valóra válthatják. Csak, miután véletlen szerencse folytán sikerült kimenekülnie a biztos halál karmiból, kereste elő az egyik fiókja mélyéről a terroristák levelét.

Ez a levél ma a rendőrség birtokában van és ez volt tulajdonképpen a nyomozás megindításához szükséges első láncszem. A kéz-

írással írt levél gyakori helyesírási hibákkal van tarkítva. Az egyik mondata így szól:

„október nyolcadikán ülön fel a Bukaresztből délután induló konstancai vonatra. Medgidia és Konstanca között odalép önhöz egy ember, annak adja át a pénzt, ha pedig lármát csapna, vagy a megbízottunkat el akarná árulni, úgy az őn élete egy percig sincs többé biztonságban...”

A rendőrségi szakértők napokon át tartó vizsgálat alá vették a Gottlieb mérnök lakására küldött pokolgépet. A robbanó anyag egy fenyőfából készült ládikóba volt elhelyezve. Egészen valószínű, hogy a terroristák valamelyik bukaresti asztalosnál rendelték ezt a faládát. A rendőrség tehát felhívást tett közzé, melyben felszólítja az összes bukaresti asztalosokat, hogy jelentkezzen közülük az, a kinél az elmúlt hetekben egy, vagy több fenyőfából készült ládát rendelték, a következő méretekkel: Hossza: 40, szélessége 20 és magassága 17 centiméter. A láda nagyon gondosan barna színre van festve.

Alapos vizsgálat alá vették azt a száraz elemet is, mely a robbantáshoz szükséges villamos áramot szolgáltatja. A batérián Galvani jelzés látszik és a bukaresti rendőrség már az első percben biztosra vette, hogy a terroristák a villanyelemet itt Bukaresztben, valamelyik szaküzletben vásárolták. A büntügyi osztály

detektívvel végigjárták az összes számbajutó üzleteket és sikerült is egy újabb, nagyszámú adatot beszerezniük.

A Regala-utcában az egyik rádió-szaküzlet tulajdonosa elmondta, hogy október elsején megállt az üzlete előtt egy magánautó.

Két fiatalember szállt ki az autóból, akik látszólag nagyon idegesen, mint akiknek egy percnyi ráérő idejük sincs, villanyelemeket kértek. Gyorsan fizettek és aztán sietve beszálltak az autóba. Az egész vásárlás alig tartott három percnél tovább.

— De ennek dacára, — mondta az üzlet tulajdonosa, — le tudom egészen pontosan írni ezt a két fiatalembert. Sajnos, mostanában mind ritkábbá válnak a kliensek és ennek köszönhető, hogy ezt a két idegeskedő pártól külsője nem felejtettem el...

Az így elkészített személyleírás sokszorosították és az összes pokolgépes-ügyben dolgozó detektíveknek átadták. Csak az a kérdés, hogy a rádió-üzlet tulajdonosa nem tévedett-e vevői leírásában.

A rendőrségi szakértők kellő óvatossággal felbontották magát a pokolgépet is, mely négyszáz gramm lőport és egy kilogramm dinamitot tartalmaz. Egészen biztos, hogy ha a pokolgép felrobban, akkor nemcsak a halálra ítélt Gottlieb mérnök pusztul el a családjával együtt, hanem a ház is a levegőbe röpköd.

Fiók-egyesületeket állít fel a titokzatos „T. C.” banda

A Luterana-utcai eset után derült csak ki, hogy a terroristák Bukaresztben egész sereg hasonló tartalmú fenyegető levelet küldtek szét. Azok a gyárosok, bankárok, akik az elmúlt hetekben ilyen fenyegető leveleket kaptak, éppen úgy tettek, mint Gottlieb mérnök. Nevetük eldobták a terroristák hadüzenetét. De most, amikor kiderült, hogy mindenre elszánt banditák e levelek szerzői, egymásután jelentkeznek a büntügyi osztályon.

A rendőrségre beszolgáltatott leveleken alá-

írás helyett „T. C.” betűk szerepelnek. Hogy mi e két betű értelme, azt természetesen addig nem lehetett megállapítani, míg a terror-banda valamelyik tagját nem sikerül elfogni. A rendőrség azonban bizonyosra veszik, hogy ez a két betű: „Teroare Capitalaei” szavak rövidítése, magyarul: A Fővárosi Terroristák.

A legújabb adatok szerint a banda tagjai nem csupán a fővárosban, hanem Plojestben és Konstancában is küldtek szét fenye-

gető leveleket.

Ezek a levelek is T. C. aláírással voltak ellátva. Valószínűnek látszik, — mondják a rendőrségen, — hogy a terror-banda az említett két városban fiók-egyesületet állított fel. Egyheti hiábavaló nyomozás után a rendőrség az összegyűjtött leveleket újra megvizsgálta a hivatalos írásszakértőivel, hátha ezen az alapon valami újabb lehetőség merül fel a nyomozás tovább vitelére. Az egyik írásszakértő szerint a fenyegető levelek írója olyan külföldi lehet, aki teljesen perfektül beszél ugyan a román nyelvet, szinte észre sem lehet venni, hogy nem született román. Abból a tényből, hogy az első pokolgépet egy jómódu petróleum-mérnök kapta, arra lehet következtetni, hogy a terror-banda tagjai

a ploesti petróleummezőkön alkalmazott angol és amerikai petróleum-munkások sorai közül kerültek ki.

Az utóbbi hónapokban a petróleum iparban is nagyarányú leépítések történtek és könnyen lehetséges, hogy az elkeseredett, állástalanul maradt külföldi petróleum-munkások közül állottak néhányan össze, hogy megalakítsák a titokzatos T. C.-bandát.

NEM ARULJUK EL, HOGY MILY MÓDON VÉGZÜNK ÖNNEL

A „T. C.” tagjai úgy látszik zavartalanul dolgoznak tovább, misem törődve a rendőrség lázas munkájával. Legalább is arra vall az a levél, ami ma érkezett a büntügyi osztály főnökéhez. Ebben a levélben egy magát megnevezni nem akaró ur tudomására hozza a büntügyi osztálynak, hogy két nap előtt ő is kapott egy fenyegető levelet a terrorbandától. A levél ugyancsak a hírhedt „T. C.” aláírással volt ellátva.

Készítsen elő 500.000 lejt, — írják a terroristák ebben a levélben, — mert különben elpusztítjuk Önt és családját. Idő legyen Önnek, hogy ezt az összeget megszerezze és elkészítse. Kellő időben figyelmeztetni fogjuk Önt, hogy a pénzt hol adhatja át nekünk. Abban az esetben, ha megtagadná kérésünket, úgy legyen elkészülve a legrosszabbra. Hogy milyen módon végezzük ki Önt, ezt egyelőre nem akarjuk elárulni, ezt meglepetésként tartogatjuk az Ön számára.

Ez a levél úgy látszik, annyira megrémítette az ismeretlen levélíró, hogy még a büntügyi osztály előtt sem merte felfedni a nevét. Csak így, névtelen levélben hozza tudomására a rendőrségnek a fentieket. A rendőrség most a lapok útján kéri az ismeretlen levélíró, hogy vigye fel a terrorbandától érkezett levelet a büntügyi osztályra, hogy azt alapos vizsgálat alá vehessék. Mit lehet tudni? Ebben a városban, melynek olyan gazdaság és változatos büntügyi krónikája van, könnyen lehetséges, hogy akad néhány élelmes szélhámos, akik most a zavarosban akar halászni. Kihaszalnják az általános ijedséget és apokrif-terrorista levelek segítségével ki akarnak szedni a megijedt gyárosok és bankárok zsebéből néhány száz ezer lejt...

Tomcsa Sándor:

Fekete mellé...

A minap egy nagyobb összeget örököltem, s végre feladhattam azt az ajánlott levelet, melyre már évek óta spóroltam reménytelenül, de dacosan.

Elszántan léptem be a postára és... és igazán meglepődtem, hogy mennyi szerény nábob akad még közöttünk, kik egyéni életüket mondhatnák a szent primitív keretű közélet, de néha kicsap belőlük a nagyon korlátlan lehetőségeinek tudata, s ilyen luksurióz uton bonyolítják le ügyeiket. Az ajánlott levelek ablakcsúzája előtt legalább is tizen állottak. És voltam a tizenegyedik. Volt közöttünk katonánábob, izraelita-nábob, kereskedő-nábob és volt egy pár, kik már igazán tulmentek a szerénykedésben: valóságos rongyosak voltak. Ezek munkanélküli nábobok voltak. A postáskisasszony egyelőre tajas zsemlet eszegetett. Mármost, a vajas zsemletől eltérve, és minden emberre csak két percet számítva, közel harminc percet kellett várakoznom, míg rám került a sor. Valami szórakozás után kellett néznem. Ezelőtt két-három évvel ha valakinek félóra szabadideje volt, foglalkozás után nézett. A szórakozás is foglalkozás volt. Most a foglalkozás is csak szórakozás. Tehetjük.

Egy darabig két ur beszélgetését hallgattam. Egyik azt mondta, hogy Mendelt megövtölték és a hülye felvágta az ereit. Ezen kacagtak.

A másik azt mondta, hogy válogatottunk pesti katasztrófális veresége a centerhalf gyomorrenyességén alapszik. Ezen aztán őszinte könnyeket hullattak.

A magam részéről úgy unatkoztam, mint egy nyugdíj-kiutalást sürgető kérvényen a bélyegeket.

Ekkor pillantásom egy „Dijszabásra” esett, mely azt adta tudtára az érdeklődőknek, hogy a világ legkülönbözőbb államaiba mennyibe kerül egy távirat.

Az efféle dijszabások, tul a szórakozáson és

tródmali vonatkozáson, igazán hasznos, oktató és felvilágosító dolgok.

Nem is tudtam például, hogy egy szó Grönlandba csekély 36 lejtbe kerül. Ez nem is olyan sok, ha elgondoljuk, hogy hol van Grönland és még most sincs tulajdonképpen teljesen felkutatva. Megtörténhetik, hogy például ezért a táviratért: „Samu maradj, a ropancsolás még folyik”, egy expedíciót kell felszerelni és elindítani. Így nézve a dolgot, határozottan csekélység az a harminchat lejt. Szudánba, ennek körülbelül fele. Itt viszont azt kell tekintetbe venni, hogy azt a franciák teljesen felkutatják. Mondhatnánk: kikutatják.

Spanyolországba egy szó 10 lejt. Oda most Alfonso is Franco küldi a táviratokat.

Portugáliába, ha forradalom van, 10 lejt, ha nincs forradalom, ehhez még hozzászámítandó két százalék luxus-adó.

Albániába egy távirat szavanként 12 lejt, de a sürgönyhordó hátramaradt családtagjainak segélyezése kötelező.

Az Ausztriába küldendő távirati díj nincs megjelölve, helyette ez a megjegyzés áll * alatt: „Ausztriába puccs idején távirat nem küldhető.”

Hágába üzleti távirat szavanként 7 lejt. A leszerelés kérdését érintő táviratoknál ötven százalékos felár szedendő, egy gyors és praktikus gyermekirtó gázbombavető repülőgép költségeinek fedezésére.

Berlin szavanként csak egy lejjel van messzebb, mint Nagyvárad és a sikkasztás után Oroszországba ne szökj, kérlek, mert oda csak előzetes igazolás után lehet táviratozni.

Stb. stb.

Alltam és néztem a dijszabást s mivel a kisasszony még csak a második vajas zsemle elintézésénél tartott, tovább szórakoztam a dijszabással. Így:

Feltételezendő, hogy egy óriási összeg áll a rendelkezésemre, oly célból, hogy minden országba küldjek egy-egy táviratot valami izennettel, kérdéssel, óhajttal, vagy figyelmeztetéssel, de csakis oly tartalmú szöveggel, mely az emberiség általános érdekeit, jövőjét, boldogságát, vagy boldogítását célozza.

Elővettem a ceruzámat és a „Dijszabás” margóján a következő „táviratokat” fogalmaztam:

DANIÁBA:

„Drótoalaszt, hogy ott bűzlík-e valami, mert itt már semmit sem lehet érezni ettől a — szagtól.”

OROSZORSZÁGBA:

„Az ötéves terv bizottságnak. — Díjazák-e a tárgy körüli tapasztalataimat, az én tervem már tizenöt éves.

HAGÁBA:

„A kétszázhetvenedik leszerelési konferenciának. — Mint értesültünk, Franciaország nyolcban csatáját és négyezer bombavető repülőgépet rendelt. Tessék azonnal intézkedni, a Bloch egész nap röhög...”

ANGLIÁBA:

„Snowden pénzügyminiszternek. — Az általános pénzügyi helyzet megjavítására való tekintettel, feleségem szívesen kölcsönözne Angliának egy pár fontot.

HAGÁBA:

„A Népszövetségnek. — A nőm tetteleg inzultált. Nna, tessék mondani, ilyenkor mi a teendő? Tul menjek-e a határon, vagy diszkretnen vonuljak vissza? A válasz előtt kérem, egy, a nőmet tanulmányozó speciális bizottság kiküldését.”

NÉMETORSZÁGBA:

„Brüning kancellárnak. — Abból a ritka alkalomból, hogy a kormánynyilatkozatok szerint Németország hetvenötödikszor jutott el fizetőképessége határáig, őszinte örömmel üdvözlöm az egész Németországot. Vajha,

még én is ott tartanék.

FRANCIAORSZÁGBA:

„Laval miniszterelnöknek. — Mikor találkozhattánk? Mit lehessen tudni, ez a pillér berendezése oly logikátlan és bonyolult, hogy talán ettől a találkozástól lehetne valamit remélni, hacsak Ön enged a kölcsönök nyújtása körüli merev elzárkózottságából.

Tessék sietni, a Fuks is nagyon várja.”

MONTECARLÓBA:

„A minisztertanácsnak. — Nuem muehuetuen. Rájöttek. Uedouezueljuek a pikk-dá-mát.”

HOLLANDIÁBA:

„A Hotesz-nek. (Holland országos tefterméket értékesítő szövetség). — Kérünk egy pár font l-a vajat, Argetoianu kegyelmes urat az orvosok eltöltötték a napon való járástól.”

AMERIKÁBA:

„Vissza az egész! Jorga miniszterelnök szerint, csak a kisebbségi újságírók fiktio és piszkos beállítás, hogy Amerika fel van fedezve. A pádbeszédre holnap kerül a sor.”

A HOLDBA:

„Piccard professzor szerint a nyugdíj kiutalása tránti kérésemet onnan áttették a pénzügyminisztériumba. Hát ez még reménytelenebb, uraim.”

A MASVILÁGRA:

„Nem mehetek, elbuktam a nyelvtanulást.”

Tovább nem folytathattam, a postáskisasszony rosszul lett a sok vajas zsemletől!

Telefon. 518.

„Modern Mozzó” BRASSÓ

Ma péntektől a diadalmas sikerrel, zsufolt nézőtér állandó derűsége mellett, zajosan megtapsolt Lubitsch filmoperett Strauss halhatatlan operettje filmen

VARÁZSKERINGŐ

(A NEVETŐ FÓHADNAGY)

Maurice Chevalier a főszerepben.

WESTERN BESZÉLŐGÉP.

MAGYAR FELIRATOK.

Vasárnap d. e. 11-1-gig

10-15 lejes

MATINE

helyárral

„SUSZTERPRINC”

HAROLD CLOYD-dal.

Szenzációs tervezet a mezőgazdasági adósságok konvertálásáról,

amelyet azonban hivatalos helyről egyelőre cáfolnak

Bukarest, október 16.

A fővárosi lapok rendkívüli szenzációként közlik azt a hírt, hogy

a pénzügyminiszteriumban Argetoianu személyes vezetésével végére elkészült a mezőgazdasági adósságok konvertálásáról szóló törvényjavaslat.

Ez a híradás azért hat különösebb szenzációként, mert a jelen pillanatig senki sem tudta azt, hogy a kormány ilyen tervekkel foglalkozik, sőt Argetoianu maga volt az, aki annak idején fennhangon kijelentette, hogy a mai körülmények között nem az adósságok, hanem a hitelezőket kell megvédenie a kormány. Ez a magyarázata annak, hogy a kormánnyal most már nyíltan szembeálló liberális párt kortesprogramja gerincévé éppen a mezőgazdasági adósságok konvertálását tette. A kolozsvári liberális propaganda gyűlésnek is ez volt a nagyágyuja a tömegek felé, amelyeknek elégedetlenségét a liberális párt okos elgondolással a maga pártiszekere elé akarja befogni.

A péntek reggeli lapok már részleteket is közöltek az elkészült törvénytervezetből, s ezek a részletek csak fokozzák a szenzációt.

A javaslat első pontja ugyanis kiszivárgott hírek szerint kimondja, hogy a törvény életbeléptetésének pillanatától kezdve a mezőgazdasági adós és a mezőgazdasági hitelezők között megszűnik a jogviszony.

A hitelező most már csak az államon kereskedhetik, mert

az állam 5 százalékos kamattal mellett 20 éves törlesztési időre magához váltja az összes adósságokat.

A második pont is rendkívül érdekes dolgot tartalmaz. Eszerint az állam nem váltja magához a teljes értékű adósságokat, illetve 25-30 százalékos értékcsökkenést foganatosít.

A hitelezők tehát csak addigi követelésük 70-75 százalékát követelhetik, nem adósaiktól, hanem az államtól, amely az adósságot államkötvényekkel elégíti ki.

Ezeknek az államkötvényeknek forgalmi értékük is lesz, többek között például adóba is befizethetők lesznek. Eszerint tehát ilyen formában megszületne az a „pótpénz”, amely csak a belföldi forgalomban szerepelhet, amelynek szükségességét a hazai körök is erősen hirdetik. A következő pontok egyike még újabb kedvezményt nyújt az adósoknak, a mennyiben kimondja, hogy

az állam a megváltott adósságok után az első öt évben nem követeli meg a megszabott ötszázalékot sem, illetve ezt az öt százalékos kamatot maga az államkincstár fizeti.

Az állítólag már elkészült szenzációs tervezet természetesen még igen sok zavart kelt és igen sok felmerülő kérdést hagy nyitva. Többek között homályban marad az a kérdés, hogy vajon a mezőgazdasági adósságok értékének a devalválása csak a hitelezők terhére történik-e, vagy pedig az adósságokat maga az állam vállalja át 20 évre és 5 százalékra. Előfordulhat ugyanis az az eset is, hogy az átvállalt adósságokat az állam teljes értékben követeli vissza a mezőgazdától, akkor, amikor ő a hitelezőkkel szemben csak annak 70-75 százalékát garantálja a kibocsátandó kötvényekkel. Ebben az esetben az államkincstár egészen elfogadható nyereséget vág zsebre, s így már nem is olyan nagy ajándék az, hogy az első öt évben nem hajtja be az öt százalékos kamatot a mezőgazdától.

Természetes, hogy a hír igen nagy iz-

galmat váltott ki közgazdasági körökben.

Különösen a bankárok között keletkezett izgalom, mert hiszen a mezőgazdasági hitelek nagyrészt a bankok folyósították, s rendesen nem is maguk pénzét, hanem a meglehetősen magas kamatra elhelyezett betéti pénzeket osztották ki a mezőgazdák között. Erre a törvénytervezet, vagy legalább is annak eddigi ismertetett része egyáltalában nem gondol.

Valószínűleg a reggeli közlések nyomán keletkezett izgalom okozta azt, hogy a déli lapokban már megjelent a pénzügyminiszterium részben cáfoló, részben

felvilágosító nyilatkozata. E hivatalos nyilatkozat szerint a pénzügyminiszterium felelős tényezői semmiféle nyilatkozatot nem adtak ki a kérdéses törvényjavaslatról kapcsolatban s így a lapokban közölt tervezet-részletek nem származnak hivatalos helyről. A lapok — mondja a hivatalos nyilatkozat — rossz szolgálatot tesznek akkor, amikor nem megbízható értesítéseket közölnek ezzel a rendkívül fontos dologgal kapcsolatban s így fölösleges izgalmat és megriadást okoznak. A nyilvánosságra került tervezet-részletek egyébként csak azért sem lehetnek hitelesek, mert a törvényjavaslat még nincsen készen.

Doumenil francia légügyi miniszter és Costes óceánrepülő viharzónába kerültek

Bukarest, október 16.

A légügyi konferencia tárgyalásainak befejezése után a fővárosban óriási izgalmat okozott az a hír, hogy

a repülőgépen Párisba indult Doumenil francia légügyi miniszter nem érkezett meg Belgrádba.

Doumenil pénteken reggel indult el repülőgépen a román fővárosból. A repülőgépet Costes, az óceánrepülő pilóta vezette. A gép reggel 9 órakor menetrendszerű pontossággal érkezett Turnu-Severinbe és 11 órakor kellett volna Belgrádba leszállania. A gép azonban nem jutott el a jugoszláv fővárosba. Ez a hír Bukarestben nagy nyugtalanságot okozott és a hatóságok azonnal érintkezésbe léptek a turnu-severini repülőtérről, hogy a francia légügyi miniszter gépének sorsa felől biztos értesítést szerezzenek.

Turnu-Severin azonban csak annyit tudott, hogy az Alduna mentén hatalmas vihar tom-

bol, amely elől Costes pilóta a repülőgépet visszafordította és Turnu-Severinben akarta kivárni a kedvezőbb időjárást.

Mire azonban a repülőtérről fölé érkezett, a vihar ott is olyan erővel tombolt, hogy a leszállást nem hajthatta végre.

Costes tehát újból elindult a Vaskapu felé, azzal a tervvel, hogy a viharzóna fölé emelkedve keres utat Belgrádig.

Egyelőre azonban semmi hír se jött arról, hogy mi történt a francia légügyi miniszter repülőgépével.

Az Alduna fölött tomboló vihar a fővárosban is annyira éreztette hatását, hogy Balbo olasz légügyi miniszter, aki állandóan repülőgépen szokott utazni, ezúttal lemondott a légi utról és az Orient-expresszen indult el Bukarestből. Vele együtt utazott el von Hoppner német delegátus is, aki Gerhardt közlekedési minisztert helyettesítette a konferencia tárgyalásain.

Miről fog tárgyalni a balkáni konferencia

Bukarest, október 16.

Az ezévi, Sztambulban tartandó balkáni konferencia pontos időpontját még nem állapították meg, de a tárgyalások programját már igen. A bukaresti külügyminiszteriumból kiszivárgott hírek szerint a konferencia napirendjén a következő tárgysorozati pontok szerepelnek:

1. A Balkán-paktum kérdése. (Vámegegyezmény).
2. A Balkán-paktummal kapcsolatos szerződések és kötelezettségek pontos és becsületes teljesítésének módjai.
3. A balkáni államok vasúti közlekedésének és telefonrendszerének az egysegiesítése.
4. A balkáni államokba tartozó alatt-

valók szabad munkálkodási és mozgási jogának a megteremtése.

5. Az egészségügyi intézmények közötti összeműködés.

6. A gabona és dohánytermelés, valamint ezek értékesítésének közös rendszere.

7. A balkáni államok pénzügyi intézményei között való hasznos együttműködés.

8. A balkáni államokban való jogi rendszernek összehangba hozása.

Értesülésünk szerint a konferencia pontos idejét a napokban szabják meg az érdekelt államok külügyminiszterei, anynyi azonban máris bizonyos, hogy ennek a hónapnak a végéig minden bizonnyal összeülnek.

Két tisztizsolga természetellenes viszonya huzódik meg a legújabb bukaresti gyilkosság mögött

Véglegesen megoldódott a Schitu Magureanu-utcai dráma rejtélye

Bukarest, október 16.

Részletesen beszámoltunk arról a gyilkosságról, amely Bukarestben a Schitu Magureanu-utca egyik házában történt, ahol holtan találták Mihail ottlakó őrnagy egyik tisztizsolgáját, Bardicica Nichifor Alexandrut. A vizsgálat eleinte azt gyanította, hogy a tisztizsolga meggyilkolása mögött az őrnagy szobalánya köré fonódó szerelmi történet huzódik meg, és, hogy a meggyilkolt tisztizsolgát egy Alexandru nevű postás tette el láb alól, aki bejáratos volt a házhoz és már régebbi idő óta udvarolt a szobalánynak.

A mai napon azután érdekes fordulat állott be a nyomozásban, amely a titok-

zatos bűntudatát egészen más irányba terelte.

A meggyilkolt tisztizsolga holttestének tüzetesebb megvizsgálásakor ugyanis feltűnt, hogy a szerencsétlen áldozaton női alsóruha van. A nyomozást vezető rendőrtiszt ebből következtetve arra gondolt, hogy talán homoszexuális bűntudattal állanak szembe és ezért ebben az irányban is kiterjesztette a vizsgálatot. A házbeliek kihallgatása során ki is derült az-
tán, hogy a meggyilkolt tisztizsolga állandóan együtt volt az őrnagy másik tisztizsolgájával, akit Jurcanak hívnak és akivel együtt is lakott.

Jurca kihallgatása végül az egész ese-

let megvilágította. Ez a második tisztizsolga bevallotta, hogy a meggyilkoltal természetellenes viszonyt folytatott és a gyilkosság esélyén is együtt aludtak. — Eközben szót váltás keletkezett közöttük, amelynek során Jurca azután végzett „barátjával”. A szomorúan véget ért beteg-viszony emlékére Jurca még elvette tőle ezerhatszáz lej készpénzt is.

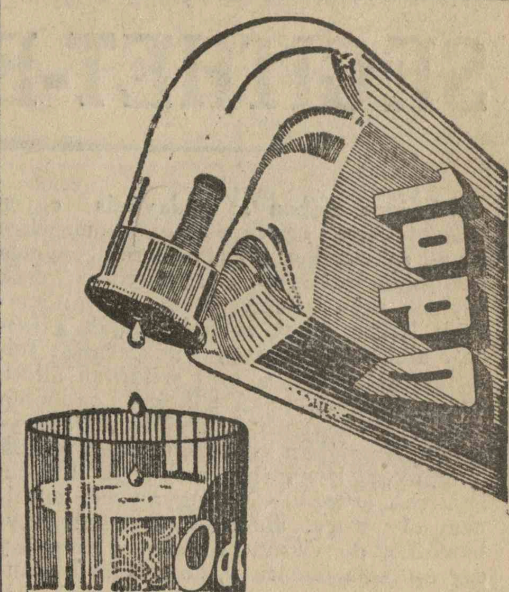
A rendőrség Jurcát letartóztatta, a postást pedig, akit mindeddig gyanúsítottak, szabadon bocsátották. Ma egyébként a gyilkosság színhelyén rekonstruálni fogják a bűntényt.

Hétfőre elkészül a 25 milliárdos költségvetés

Bukarest, október 16.

A pénzügyminiszteriumból származó hírek szerint a költségvetés összeállítására kiküldött bizottság hétfőre teljesen elkészült munkájával. Az elkészült tervezet mindenekelőtt Argetoianu elé kerül, aki azt teljesen áttanulmányozza s esetleg még javítgat rajta.

Ha ez is megtörténik, Argetoianu részletes jelentést tesz a királynak is. Csak Jorgával, a miniszterelnökkel nem törődik.

ODOL
igen tömény szájviz, néhány
cseppje elegendő.
ODOL
használatban igen takarékos.
ODOL
tehát olcsó.

A CFR nem enged tarifaleszállítást

Bukarest, október 16.

Beszámoltunk már arról, hogy a legfelsőbb gazdasági tanács, illetve ennek a tarifamegállapító bizottsága legutóbb döntést hozott, amelyben kimondta, hogy a szén, olaj és a gabonaművek vasúti szállítási tarifájában 75 százalékos csökkentést kell alkalmazni. A bizottság a szén és a petróleum szállítási tarifájának jelentős csökkentését egyhangúlag kimondta s csak a gabonaművek szállítása körül voltak nézeteltérések.

A hozott határozatot jóváhagyás és végrehajtás végett továbbították a vasut vezérigazgatóságához, amely ma, pénteken ült össze ebben az ügyben s

hosszu tanácskozás után az előterjesztést visszautasította azzal, hogy a vasúti költségvetés zilált állapota nem tűr meg ilyen hatalmas tarifacsökkentést s legfeljebb 10 százalékos leszállításról lehet szó.

Bizony, ilyen furcsa dolgok is történhetnek az autonóm vasutnál. A tarifamegállapító bizottság tagjai ugyanis Argetoianu pénzügyminiszter, Valcovici közlekedési miniszter, Vaslescu Carpen, Stefanescu Hamza és Jonescu-Sisesti földművelési miniszterek voltak. Ennek a bizottságnak az előterjesztését utasította vissza a CFR igazgatótanácsa.

Értesülésünk szerint Argetoianu hétfőre újra összehívta a bizottságot, hogy feleletet adjon a vasut igazgatótanácsának a visszautasítására.

Törzsde

1931 október 16.

Zürich (nyitás): Berlin 116 és háromnegyed, Amszterdam 207, Newyork 510, London 19.15, Páris 20.09, Milánó 16.40, Prága 15.10, Budapest 90.02 és fél, Belgrád 905, Bukarest 305, Varsó 57.10, Bécs —.

R. Wolf Lokomobil

lörögőz, 270—370 lóerő, modern konstrukció, kondenzációval, olcsón eladó. Ajánlatok kéretnek. H. 1554" jelígre Rudolf Mosse S. A. București I. Calea Victoriei 31. címre.

Budapesten elfogták Constantin Vulpeanu, az Apahidán elkövetett gyilkosság tettesét

Két nap óta a Keleti-pályaudvar előtt egy padon aludt

Budapest, október 16.
A kolozsvári rendőrség távirati megérkezése alapján a budapesti rendőrség tegnap délután letartóztatta Constantin Vulpeanu beszercei táncosnőjét, aki Apahidán közelében meggyilkolta, majd a szamosba dobta barátját, Flaviu Greabu, yceumi tanult. Vulpeanu, a megadott ízmél leírás alapján, az utcán ismerték fel a detektívek, akik azonnal előállították.
A Béla-utcai rendőrségen megkezdtek Vulpeanu kihallgatását, amelynek folyamán sirva mondtotta el, hogy két nap óta a Keleti pályaudvar előtt téren egy padon aludt, miután nem mert szállodába menni, nehogy be kelljen jelentenie magát.
A gyilkosságot illetőleg ártatlanságát hangoztatja és azt állítja, hogy

nem ő lőtte agyon Flaviu Greabut, hanem egy katona, akit erre megkért.
— Harmincezer lejért akart zsarolni tőlem Flaviu Greabu — mondja a táncmester. Ez rendkívül feldühített és ezért megkértem egy katonát, aki éppen szembejött velünk az országúton, hogy üsse főbe, vagy lőjje le a fiút, mert én nem bírok vele.
A katona tízezer lejért vállalkozott a gyilkosságra, amelyet végre is hajtott. Ezután a katona holttestét bedobta a Szamosba.
Végül elmondotta Vulpeanu, hogy itt Budapesten a vízbe akarta ölni magát, mert nem volt semmi reménye a megmenekülésre.
A magyar rendőrség most várja a román hatóságok kiadatási kérelmét.

SEGITHET-E HOOVER?

Válságos időben a csodavárás egyre erősebb lesz, egyre nagyobb tömegekre ragad át. Amikor a nagybankok egymás után omlanak össze, a legerősebb utak egymás után inognak meg, a megfélemlített lelkek egyre inkább várják a csodát, amely ezt a nagy világbomlást feltartóztatja. Amíg a font szilárdan állott, addig a reménykedő lelkek Londonból várták az üdvösséget, amióta az aranyvaluta Angliában megszűnt, reménységük horgonyát Hooverbe vetik. A francia banknak aranykészlete ugyan már majdnem oly nagy, mint az amerikai jegybankoké, de viszont a francia kormány egyre-másra jelenti ki, hogy nem hajlandó semmi tervet se támogatni, amely kizárólag Franciaországtól kívánna áldozatot. Marad tehát mint egyedüli remény Hoover, aki már júniusban is, amikor a hadiadósságok egy évre való felfüggesztését javasolta, megmutatta, hogy nagyszabású, sőt súlyos áldozatot jelentő tervektől se idegenkedik. A megkínzott lelkek imája tehát Amerika felé száll:
Szent Hoover, segíts rajtunk, a te kezded tesszük le sorsunkat!

A kérdés csak az, tud-e ez a szent Hoover segíteni?
Mert dacára annak, hogy az amerikai elnök hatalma sokkal nagyobb, mint az európai köztársaságok elnöké, azért Hoover se mindenható. Parlamenti hatalma is megvan kötve, mert számos intézkedéséhez a képviselőház, a szenátus és a külügyi bizottság hozzájárulása szükséges, azonkívül vannak még Amerikában tényezők, akik a mindenható Hoovernél is hatalmasabbak: a nagybankok és nagyipari trösztök. Egyc ember könnyen engedhet észbeli érveknek s választthat oly megoldást, amely császármeiszeséssel akar gyógyítani, egyes ember inkább belátja azt, hogy a rendkívüli helyzet rendkívüli eszközöket kíván. Az áldozatot azonban nem Hoover elnöknek kell a saját személyében meghozni, hanem a banktőkének és a nagyipari vállalatoknak. A válság egész története mutatja, hogy ezeket a tényezőket nagyon nehéz belátásra bírni s az utolsó pillanatig mindent el fognak követni, hogy az áldozatokat maguktól elhárítsák. A Hoover-féle moratórium csak úgy volt lehetséges, hogy az európai fizetések az amerikai államkincstárba folytak be, tehát az áldozatot az adófizetők nagy tömegének kellett viselnie. S mivel az amerikai adórendszer terhei elsősorban a nagy tömegekre és a középső rétegekre nehezednek, Morgan, Lamont, Speyer, Ford, Mellon és Rockefeller — hogy csak néhány ismertebb nevet említsünk a pénzügyi és ipari nagytőke képviselői közül — könnyen hozzájárultak az elnök nagyszabású kezdeményezéséhez. Ma már azonban a helyzet annyira kiélesedett, hogy nemcsak az államnak, hanem a magánkapitalizmusnak is mélyen a zsebébe kell nyulnia, hogy a katasztrófa elkerülhető legyen és pedig annál inkább, mert a válság folytán az állam bevételei egyre csökkennek s a deficit eddig nem ismert méreteket ért el. Nagy a Hoover hatalma, de a trösztök és a bankok még nagyobb. Kérdés, hogy az utóbbiak ott tartanak-e már, ahová Hoover már eljutott, hogy az amerikai magángazdaságnak óriási áldozatot kell hoznia, hogy Európát az összeomlástól megmenthesse.

Tételezzük fel, hogy ez a belátás már dereng a milliárdos koponyákban s hajlandók nagyszabású tervekhez hozzájárulni. Felmerül a kérdés, hogy mit tehet Amerika?
Az a terv, hogy a két nagy aranybirtokos, a Francia Bank és az Amerikai Szövetségi Bank összetegyék aranykészletüket és az európai földetlő valutákat ily módon szanálják, egyelőre megtört a francia kormány ellenállásán. — De azért nem kell, hogy ez a terv véglegesen lekerüljön a napirendről, mert a francia frank ugyan egyelőre nem szorul semmi védőintézkedésre, de mielőtt kiderül, hogy a hatvanmilliárdnyi aranyfedezet mellett se alhatik a bankvezetőség nyugodtan, akkor majd ez a terv ismét előtérbe fog nyomulni.
A válságnak azonban nemcsak a hitel- és pénzügyben rejlik okai vannak, hanem — és pedig ez a fontosabb — a termelési fronton is óriási bajok vannak. A mezőgazdasági termények és nyersanyagok óriási áresése szükségesszerűen igényli az ipari cikkek árának a mérséklését is. Ennek egyik legfőbb akadály a ipari vállalatok rendkívüli eladósodása. Ezen csak úgy lehet segíteni, ha az adósságok kamatát a hitelezők közös megállapodással lejjebb szállítanak, mert csak ilyképpen volna módjában az iparnak termelési költségeit lényegesen lecsökkenteni, ami azután az árak jelentékeny csökkenésére jutna kifejezésre. Az amerikai nagybankok óriási összegeket hiteleztek európai, dél- és középamerikai adósoknak s a termelési költségek csökkentése csak az ő rovására történhetik. A magángazdasági életből is tudjuk, mily nehéz egy hitelezőt arra rábírni, hogy adósának jelentős engedményeket tegyen, különösen, amíg a hitelező azon a nézetben van, hogy kényszereszközök állanak rendelkezésére, amelyek segítségével követelését hiány nélkül behajthatja. Hány adóst hajtottak már konok, elbizakodott és szűklátókörű hitelezők csődbe, s így elvesztették saját követelésüket is, holott a kellő időben gyakorolt áldozatkészség még megmenthette volna pénzüket. Oly tényezőkről van itt szó, amelyek évtizedek óta hozzá vannak szokva, hogy mindig az történik, amit akarnak s hogy minden veszteséget, ami őket fenyegette, átháríthatták az államra. Nagyobb belátást fognak-e most tanúsítani? A történelmi tapasztalatok óvatosságra intenek.

Lupu doktor folytatja külföldi útját

Bukarest, október 16.

Lupu doktor, akit a napokban szófiai útja alkalmával a bolgár király is kihallgatáson fogadott, vasárnap érkezik vissza Bukarestbe. De nem marad sokáig otthon. Már a jövő hét folyamán újra vonatra ül s először Prágába, majd Belgrádba és Varsóba látogat el.
Lupu külföldi körutja politikai jellegű, amennyiben a pártvezér külföldi útja tanulságaira akarja felépíteni új programját.

Eme, a maga nemében páratlan teának pusztán látása, tökéletes aroma, amely minden csészéből finom párákban felszáll, jóérzést és a tökéletes élvezet közelgő gyönyöreinek érzetét kellemesíti.
A körültekintő háziasszony a testről és szellemről gondoskodik egyaránt a Horniman's Tea mindennapi használata által.

HORNIMAN'S TEA

November tizenötödikére összehívják a parlamenti

Legelőször a 25 milliárdos költségvetés kerül tárgyalás alá

Bukarest, október 16.
A Cuvantul értesülése szerint Argentinu pénzügyminiszter engedélyt kapott a királytól arra, hogy a kormány a parlamentet november 15-re összehívhassa.
Tárgyalásra legelső sorban természetesen a költségvetés kerül. Előreláthatólag nagy viharokat nem hoz majd a költségvetési vita, mert egy a nemzeti parasztpárt, mint a liberálisok helyesnek tartják az erősen lecsökkentett 25 milliárdos költségvetést. A parlament naponként 2-3 ülést fog tartani, mert a költségvetéssel kapcsolatban még számos új törvényt kell megszavazni, hogy január elsejével

új éra kezdődhessen minden vonalon.
Valószínű, hogy a nagy pártok a költségvetéssel kapcsolatos többi javaslat ellen sem kezdenek nagy attakot. A minden valószínűség előtt már a karácsonyi szünet előtt sorra kerülő közigazgatási reform azonban nagy viharokat fog kavarni. A nemzeti parasztpárt, a Stere is nagy erővel készülnek arra, hogy a jelenlegi közigazgatási törvény módosításában és az új javaslat ellen felvonuljanak. Más irányban ugyan, de a liberálisok is hatalmas támadó hadjáratra készülnek a kormány ellen. Ha ugyanakkor már nem maguk a liberálisok ülnek bársonyszékekben.

„Perle de Paris” növeli a fiatal szökek báját...

Hódító báját növeli - ha Perle de Paris kölnvizet használ!

Emberemlékezet óta illatosítják magukat a nők. Csak a mód és a divat változott. Ma, a nyulánk „silhouette”, az „à la garçon” hajviselet korában a finom, szubtilis parfümök vannak divatban. A „Perle de Paris” kölnvizet sikerét nemcsak elbájosító illatának, hanem a tiszta, erős szesznek is köszönni, amelyből készül. Hölgyek, akik csak a legjobbat használnák, amikor szépségükről és bájuról van szó, ezt a kölnvizet használják, — különösen, ha szökek.

Eaux de Cologne.

Jockey Club - Perle de Paris -
Rouge et Noir - Parisienne -

distillées par

VEGYE SZEMÜGYRE A PECSETET!

Ha „Perle de Paris”-t vásárol, ügyeljen erre a garanciapecsetre. Hogy ez a kiváló kölnviz minden hölgy kezébe tiszta, tömény állapotban kerüljön, a Lady-gyár megfellelő intézkedéseket tett, hogy azt egyszerű, de hermetikusan lepecsételt üvegcsékben ugyanolyan árban árulják, mint kimérve. Ha ezt a kölnvizet vásárolja, úgy érten nyomatékosan „Perle de Paris”-t „eredeti üvegcsében”.

Forradalom Ecuadorban

London, október 16.
Ideérkezett táviratok szerint Ecuadorban forradalom tört ki. A köztársaság új elnöke Morena lett.

26 bank bukott meg a múlt héten Amerikában

Newyork, október 16.
Az elmúlt hét a bankbukások hete volt az Egyesült Államokban. Összesen huszonhat pénzintézet csukott be, köztük a legtöbb Délkarolinában, Missuriban, Pennsylvániában és Ohio-ban.

Csak fegyveres alakulatok tagjai lehetnek házmeztársak Budapesten

Budapest, október 16.
Az Est értesülése szerint a belügyminiszterium rendeletet fog kiadni, amely kimondja, hogy budapesti bérházakban házmeztársak csak olyan emberek lehetnek, akik valamelyik fegyveres alakulatnak a tagjai, vagyis elsősorban rendőrök, pénzügyőrök. A feltűnést keltő hírt Liber városi tanácsos cáfolja.

Tovább emelik Newyorkban a kamatlábat

Newyork, október 16.
A Newyork Reserve Bank a leszámítási kamatlábat két és fél százalékról három és fél százalékra emelte fel. Mint ismeretes, nyolc nappal ezelőtt a bank kamatlába még csak egy százalék volt.

Nincs állami rendelés, — leépítenek a vállalatok

Bukarest, október 16.
A brailai Franco-Romana vagongyár munkásainak öt tagu bizottsága jelent meg tegnap Valcovici közlekedési miniszter előtt, akinek elmondották, hogy a Franco-Romana gyár, amely eddig 650-700 munkással és tisztviselővel dolgozott, rövid idő alatt 250 főre építette le alkalmazottainak számát, mert az állam, illetőleg a vasut, ugyyszólván minden átmenet nélkül, beszüntette a gyárnál a munkáltatást. A helyzet jelenleg az, hogy ha az állam nem ad új vasuti munkát a gyárnak, ez kénytelen lesz teljesen leépíteni üzemét és megmaradt kisszámú munkáslétszámát is elbocsátani.

A miniszter kifejtette a munkásküldöttség előtt, hogy az államnak a jelenlegi körülmények között rendkívül nehéz a helyzete, de a maga részéről mindent el fog követni, hogy a gyár újabb állami rendelésekhez jusson.

A munkásküldöttség kevés bizakodással távozott a miniszteri audienciáról.

TEMPORA MUTANTUR:

Elvben már Scotus Viator is bekerült a tetvesbe

Bukarest, október 16.
Általános feltűnést keltő vezércikk jelent meg a Neamul Romanesc mai számában. Magának Jorga miniszterelnöknek a tollából.

A vezércikknek „Egy barát inzultusa” a címe s többek között a következőket mondja:

„Nem lehet eléggé hangoztatni, mennyire tartozunk, mint nemzet, a publicista Scotus Viatornak. Fekete napokban őszinte és hűséges barátunk volt.”

Most azonban — folytatja ezután a cikk — Scotus Viator megengedhetőknek tartotta az ország belpolitikájának a bírálatát s bihietlen cikket írt Románia egy másik barátjának, André Tibal-nak. L'Esprit International című folyóiratába.

„Ebben a cikkben, miután néhai Bratianu Jonel, valamint Averescu és Goga úgy szerepelnek, mint valami gonosztevők a demokráciának, amelynek istene csak Maniu, a jelenlegi kormányfő, minden további nélkül, mint egy cinikus és felelőtlen klikk, vannak beállítva.

Nem tiltakozunk. Az ország ismer bennünket.

De nem titkolhatjuk el megvetésünket ama könnyen felfedezhető emberek iránt, akik az ország egy barátját sértégetővé változtatták a munka és az odaadás mai rendszerének.”

Politikai körökben érthető érdeklődéssel várják, mit fog válaszolni erre a súlyos vádra a nemzeti parasztpárt, de meg — az annyit magasztalt Scotus Viator is, akit mi, a kisebbségek is jól ismerünk.

A LÉGÜGYI KONFERENCIA UTOLSÓ AKTUSA

Repülő világhírességek Brassóban

Légügyi miniszterek és óceánrepülők szemleutja

Brassó, október 16.
Tegnap délelőtt várták Brassóba a repülőgépgyár megtekintésére a bukaresti légügyi konferencia résztvevőinek látogatását. A felhős, borult idő miatt azonban a három repülőgép, amelyeknek egyikén Doumenil francia légügyi miniszter és Costes, a világhírű óceánrepülő ült, Szinaja környékén eltévedt a nagy ködben és ott a közelben kényszerleszállást végzett. Innen autót juttatnak el a Peles-kastélyhoz, ahol Károly király ebédre hívta őket. A kastélyból — minthogy a francia légügyi miniszter okvetlenül meg akarta nézni a brassói, félig francia érdekeltégű repülőgépgyárat, — udvari autón indultak el és csak délután négy órára érkeztek meg Brassóba délelőtti féltüzeneg helyett.

Rövid időn belül udvari autókkal, vonattal megérkeztek a többi vendégek is: Balbo olasz légügyi miniszter, aki csak nemrég repült át az Óceánt Délamerika felé, ennek Tedeschi nevű adjutánsa, aki szintén vele volt a délamerikai uton, ezenkívül Cagnat órnagy, aki szintén az olasz delegációhoz tartozik és arról híres, hogy annakidején Nobilevel az Északi Sarkon járt és ő is átrepülte már az Atlanti Óceánt. Végül a vendégekkel együtt jött meg Pauw bukaresti francia nagykövét és Bibescu herceg, aki — mint ismeretes — nemrégén szerencsétlenül járt Indiában, ahol egy saskeselyűvel ütközött össze a repülőgépe. Teljesen külön érkezett meg Miklós herceg kis-turakocsiján.

A vendégek mindenekelőtt megtekintették a repülőgépgyár hatalmas telepét és a műhelyeket. Az egyik irodában három kis repülőgépmodellt mutattak be nekik. Barna, fényezett fa-testűk csillogott a fehér asztalon. Stilizált madarakhoz hasonlítottak, éppoly lehetne modern lakásdísz, mint gyerekjátékszer.

A társaság legérdekesebb tagja kétségtelenül Doumenil, a francia légügyi miniszter. Őszes a haja, arca borotvátalan, rövid borkabát van rajta, hófehér kamási. Őt külön vezették végig a gyár minden egyes részén. Rendkívül érdeklődik, mindent apróra megnéz, a hatalmas asztaloműhelyekben csodálatos pontos-sággal kidolgozott fabordákat, amelyek a szárnyak izomzatát fogják képezni, meg-

tapogatja, az öntőműhelyekben a repülőgépek idegeit képező acélrudakat, pici csillogó lemezeket, fényes, csillogó karikákat mustálja, valóságos keresztlőnéz rajtuk, egy-egy gép előtt percekig megáll, figyel a munkást, ahogy dolgozik, — látszik, hogy szakmája és a szakértő biztonságával mér le mindent.

Nyolcszáz ember dolgozik ebben a gyárban, a legtöbbje mind szinte gyerek, idősebbet alig látni. És nagyon sok nő. Ragasztásra, szárnyakra, ráfeszíteni a vásznat, — ezt mind nők végzik.

Balbo ugyanilyen gondossággal néz meg mindent, figyel a munkát. Az olasz légügyi miniszter, aki egész idő alatt Miklós herceggel beszélget, érdekes színt játszik a vendégek sorában. Míg a többiek borkabát van, addig Balbon és még három másik olasz tisztet, akik kíséretét alkotják, festői uniformis díszleveg, bő, redős köpeny van keresztlőnéz a vállukon. Balbo fiatalember, harmincöt éves.

Egyszerű főhadnagyból emelte Mussolini tábornokká, akkor, amidőn 1924-ben a Ducéval együtt bevonult a fasista csapatok élén Rómába.

Balbón fehér antilopkesztyű van, amelyet egész idő alatt fenntart.

— Egy típusú motort próbáljanak gyártani és tökéletesíteni — mondja a gyár mérnökeinek. Az olasz repülőgépek azért olyan híresek és tökéletesek, mert addig próbálnak egyet, amíg a legnagyobb tökéletességet érik el.

Ugyan itt is minden motor elkészítése után, a „Loren 450 H. P.”-motorokat három és félórát próbaidőre, mielőtt beteszik a gépbe, megindítják. Ha a legkisebb rendellenesség sincs, csak akkor használatuk fel. Ötven-ötven gép közül pedig kiválasztanak egyet és azt ötven óráig járatták. Most is kipróbálták néhány motort, amelyek pokoli zugást csaptak, rezgettették a levegőt.

Most az egész társaság kitodul a gyár előtti repülőterre. Egy legújabb típusú vadászipilógép kerül bemutatásra. Öröklint háromszázhatvan kilométert tesz meg.

Innen Bukarestbe egy félóra alatt el lehet jutni vele.

Ez is olyan pokoli zugással dolgozik, hogy, bár szilárd talajon áll az ember,

az az érzése, hogy emelkedik. Nac Iliescu repülőfőhadnagy vezeti a gépet. A rongyos ősi felhők miatt csak mintegy 800 méternyi magasságba tud emelkedni, hogy bravuros mutatványokat végezzen. Elállítja a motort és fent a magasban hátára fordítja a gépet, majd visszaállítja, buk-fencezik, forog, minden mutatványt kipróbál vele, amellyel egy ellenséges repülőgépet támadni, kikerülni és üldözni lehet. Miklós herceg rövid pipából pöfékel. Egy pillanatra egyedül marad, oda akar rohanni, hogy interjút kérjek tőle. Hátulról azonban Ginea rendőr- és Florian Zaharia vármegyei prefektusok visszarángatnak.

— Az istenért, ne. Ezt nem lehet!

Igy az olasz delegáció egyik tagját szemlem ki, a Nobile-expedíció volt résztvevőjét, Cagnat óceánrepülőt.

— Hat napig voltunk Romániában és a legjobban éreztük magunkat. — Mosolyog. — Persze a nőknek van ebben a legnagyobb részük.

Többet nem mond. Ezek a repülők általában nem beszélésesek. A levegőben ugylászik, megszokták a hallgatást.

A repülőterről az átfázott társaság Coanda volt miniszterelnök, a gyár ügyvezető-igazgatója szobájába vonul be, a hol büffé van felállítva. Minthogy a szoba nagyon kicsi, a vendégek szoronganak. Nekem Stubei órnagy csinál helyet. — Szendvicset és portóit fogyasztunk.

Ezután rövidesen előáll a különvonal, amelyet a brassói állomásfőnök vezet és amely közvetlenül a gyáruddarra fut be. A vendégek elbúcsúznak és — Miklós herceg kivételével, — aki néhány barátjával visszamaradt — visszautaznak Szinajába. Itt a vonaton tartják meg az utolsó konferenciát. Bibescu herceg kopott borkabátjában mindenkit felsegít, nigan búcsúzik, mindenkivel barátságosan kezecskéz és még az induló vonatból is búcsút int.

Mi, akik visszamaradtunk, keresztülmegyünk az udvaron. A hangár előtt meggyünk el. Besötétedett. A nappali világosságot árasztó ivlámpák alatt hatalmas lomha, kétszárnyú halálmadarak merednek a hangár cementjén. Visszagondolok, hogy milyen sokáig állt Balbo azok előtt a vaslapok előtt, amelyek ezeknek a gépeknek az alsószárnyain vannak elhelyezve és

amelyekre 24—24, szóval a két oldalon összesen negyvennyolc bomba fér.

Egy-egy automatikus nyomásra, 1, 2, akár 10 bomba egyszerre leeshet, pusztíthat embereket, városokat, országreszeket. Ezek a monstrumok, amelyek most itt feküsznek előttem, a jövő háborújában mekkora szerepet fognak játszani!

Gépmadarak, amelyeket az ember azért konstruált, hogy az Istenhez közelebb szállhasson és amelyet a technika a legborzalmasabb halálmegvadászmadaraivá tökéletesített. Megborzadtam tőlük.

Nagy Karola.

Bölny-pecsenye

Napokig rágódtam rajta — legyűrni mégsem sikerült. Téged hivlak segítségül, ó mindent elhabzó és mindent megemésztő Közvelemény, nyujtsd erkölcsi támasztékot, hadd végezzek már ezzel az izesnek látszó, de tulontul kemény falattal...

A terítéken ime: szép, ropogósra kisütött bölnykollett szerepel. Jöjj, ó keménygyaru Közvelemény, lássunk neki. Hiszen ha jól meggondoljuk, bölnypecsenyével utoljára serdülőteob ifjkorunkban találkoztunk, akkor is csak Winnetou és Villámsugár előtársak, Mr. Bórhárisnya és Sir Utolsó Mohikán hőstetteiről zengő olvasmányainkban. Akkor is csak az illatát éreztük, ennek a vadnyugati körömfaladéknak. Emlékszel-e rája, mélyen tisztelt Közvelemény?

Es most tessék — ha más mondaná, talán el sem hinném —, de mégis tény és való, hogy bölnypecsenye kerül a nagyétkü, de kevés harapnivalóju Közvelemény évek óta terítélen asztalára. Gyorsan elő az eszűjéggel, meg a szalvétával, gyürkőzzünk neki és lássunk neki az evésnek. Ne ügyeljünk most etiketre, ne vigyázzunk arra, hogy jól nevelt ember bal kezébe veszi a villát és jobbjaival fogja marokra a kését, azt is hanyagoljuk el, hogy a kenyert nem illik késsel metélni, hanem szép kis morzsaként törni... Feküdjünk neki és zabáljuk meg sebtében ezt a kis harapnivalót, amelyhez fogható a jövőben nem kerül terítékre elem és eléd, ó korgó gyomru Közvelemény!

Nos, készen állunk? Helyet foglalunk a terített asztal mellett, vagy jobb lesz inkább közel telepedni a bográcsához? Mondván és szem elől nem tévesztően azt az elvet, hogy mindig jobb a husos fazék mellett, mint attól távolabb?

Persze ez csak egy vicc, hogy bölnypecsenyét eszünk! Csak beszélünk róla. S közben, hogy teljes legyen az illuzió, hagyjuk, hadd fusson össze szájunkban a

nyál... Bölnyrostélyos! Bölnypaprikás! Bölnyfatányéros! Bölnyfielken! Piritóva, Párolva. Szaftul. A la minute...

Ahogy tetszik! Meg kell tudniillik elégednünk a csendes és távoli szemlélő előkelő, de halátlan szerepkörével és ölbetett öklökkel néznünk végig a bölny-hekatombát, a melyhez most gyujtanak tüzeket odaát, Vad-Nyugaton.

Tisztelt Közvelemény, ne vágj a szavamba azzal, hogy:

— Kedves mester, ön téved. Hiszen a bölnyek már régen kipusztultak. Innag-nak sem maradt belőlük. Ha van még vagy egy példány a föld kerekén, azt is kilométer órák valamelyik muzeum sor-kában.

Te tévedsz, elhamarkodott Közvelemény. A bölnyek nem veszték ki. Amerikában, persze, hogy csakis Amerikában, gondoskodtak arról, hogy maradjon ir-magnak néhány. Kiszakítottak a félelms bívalyok számára egy országnyi területet a híres Yellowstone-parkban, ahol Sir Utolsó Mohikánnal és Mr. Villámsugárral annyit barangoltunk az ifjúi évek képzeteinek szárnyas mokasszínjain.

Elkönyvelhettük halálhírüket, meg is sirathattuk a jó kövér bölnypupot, a mely, időnregényeink sorai közül illatozta felénk a vadon elérhetetlen romantikáját. Ezt megtehettük. Volt már elég példa arra, különösen mostanában, hogy a halottak hazajöttek és témákat szolgáltat-tak a dráma és vígjátékírás élelmes

iparosainak. Pont a korpulens természetű bizonokkal ne történhessék meg ilyesfajta reinkarnáció? Mert megértélt. Ez történelmi tény! Hála a Yellowstone-parkban berendezett bölnydispensaire-nek, a prairie pároscsülkü, túlkösszarvú kérdőzői úgy megszokasodtak, hogy most az Ur 1931-ik és az Aranydevalpáció 1-ik esztendejében a bölny, rostélyos és paprikás formájában szociálpolitikai tényező lett.

Hogy miként? Mi módon? És főképpen — miért?

Na igen, Közvelemény barátocskám, ha erre olyan könnyű volna kivágni a slágfertig választ! Mi persze még mindig azt hisszük, hogy odaát a tengeren túl, még most is sült galambok turbékolnak a fűkon, kolbászból fonják a kerítést és arany-nyal kavicsozzák a gyalogjárót. Pedig nem így van. Odaát, mohó pénzögyünk Eldorádójában is, súlyos és áthidalhatatlan nehézségek mutatkoznak a termelés és a szükségletek egyensúlyában. A futószalag és a fordizmus ott is megölte a Kezet, amelyet szuronyköszörülésen, kézigránát hajigáláson és mérgezgázombakkal való zsonglórmutatványokon kívül munkára és az élet könnyű kis örömeinek megismogatására is rendelt a természet bölcsessége.

A Kéz azonban ott, a felhőkarcolók árnyékában és a mérhetetlen prairiek mentén kiment a dípatból. A technikai kultúra ott is kiverre a Kézből a kalapácsot és az ekeszarvát. A Kéz ott sem termel

Telefon 145

Redoute Mozgó

BRASSÓ

Ma PÉNTEKEN 5, 7 és 9 órákor, Bukarest két nagy mozgójaival egyidejűleg a

„VELENCEI KALAND”

(LIEBESEXRESS)

című bájos filmoperette vonul fel diadalmas slágereivel. Brassó közönségét meghódítani

GEORGE ALEXANDER és DINA GRALLA-val a főszerepben.

Lloyd George — belép a munkáspárthba?

MacDonaldot legközelebb
kerülete is elhagyja

Lloyd George

MacDonald

London, október 16.
Kinos botrányba fulladt tegnap az a
körtesgyűlés, amelyet MacDonald Sea-
hamben tartott. Ez volt eddig MacDonald
leghebbebb kerülete.

A miniszterelnököt lehurrogták, és
valóságilag megakadályozták beszéde
elmondásában.

MacDonald félórás kintlódás után utasi-

tást adott, hogy a gyűlést oszlassák fel.

A tömeg határtalan izgatottságának az
az oka, hogy pénteken már megkezdik a
munkanélküli segélyek leszállítását.

Itt említjük meg, hogy politikai kö-
rökben azt a szenzációs hírt terjesztik,
hogy Lloyd George elhagyja a liberális
pártot és leányával együtt, a munkáspárthba lép be.

Akasztóla vár a budapesti bankbetörés tettesre

Huszonhat pengő heti fizetésből közös barátnőjét nem tudta eltartani a szabadság-téri bankrablás két péklegény-hőse

Budapest, október 16.

Beszámoltunk tegnap arról a vakmerő
bankrablásról, amely Budapesten a Szabadság-
térén történt, ahol a Pesti Magyar
Kereskedelmi Bank ottani fiókhelyiségébe
két álarcos fiatalember hatolt be és
revolverrel kényszerítették a pénztárnokot,
hogy a kassza tartalmát, harminc-
ezer pengőt és kétszáz német márkát
adjon át nekik.

A fiatalemberek közül az egyiket, Bonya
Józsefet sikerült még tegnap elfogni. míg
társát ma tartóztatták le. Ezt Ondi Sándor-
nap hírvák, ugyancsak péksegéd, mint
Bonya és együtt tervezték ki a merény-
letet. Ondinál megmotozásakor revolvert
találtak hozzávaló töltényekkel.

A rendőrség azonnal a legzélesebb körű
vizsgálatot vezette be, miután az a gyanu
merült fel, hogy nem ez a bankrablás az
egyetlen bűn, amely a két fiatalember
lelkismeretét terheli. A fellelés jogos is
volt, minthogy rövid kihallgatás után
Bonya és Ondi bevallották, hogy

ők fosztották ki a Múzeum-köruton levő
Zubek-féle fegyverkereskedést és az itt
számkönyvelt löszereket a Kelen-féle
péküzlet pincéjébe rejtették el,
ahol mindketten dolgoztak. Az itt meg-
tartott házkutatás során meg is találták
az eldugott fegyverraktárt, rengeteg pus-
kát, revolvért, nagymennyiségű töltényt
és robbantószerkeket.

már, csak görcsösen összeszorulva kap-
kod morzsák és az ég felé, ahonnan ré-
gen nem jön manna és áldás, csak hő-
hullám, csapadék és másfajta meteoroló-
giai tünemény.

És a Kezek görcsös vonaglása, eget és
földet dörömbölő kintlódása eljutott ott
— igen: ott eljutott — az illetékesek fü-
lébe. És a yankee jó fiu. Szereti a dol-
lárt, a tilalmas szeszt és a drága kicsi
babylot. Méltányolja a jól és szakszerűen
beakasztott horogüléseket, de Európától
sem felejtkezik meg és nagylelkűen el-
engedi az adósságunkat. Leeg a tőzsdén
és mosolyog. Kalapot emel Mr. Al. Ca-
pone előtt, de ha nem volt nagy a bessz
a börzén, borszivarar dug a rendőr szá-
jába. S néha a rettentően szűk Wall-
Street árkádjai fölött megpillant valami
kéket is, amelyről észbe jut, hogy van
ég és tulvilág.

A yankee jó fiu.
Néha ellágyul a szíve. És olyankor...
Nem, ezt mi nem érjük fel ésszel, nem
érjük fel szívvel... A yankee ötven bö-
lényt ajándékozott a Kéznek, a Kezeknek,
amelyekből kiment az ökölboszoritáshoz
szükséges erő is. Igen, mélyen tisztelt
Közvélemény: ez az igazság. A Yellow-
stone-parkban nemzeti kultúrkinészként
örözt bölnycsorda 50 legszebb, legkövé-
rebb példánya a — munkanélküliek.
Megeszik őket. Rostélyosként, paprikás-
ként, flekken gyanánt. Kiki gusztusa és
szájja szerinti...

Na, Közvélemény koma, ugy-e jó volna
odatelepedni a nagy nyárs mellé, ahol
sütik, főzik, kotyvasztják, rotyogtatják,
sózák és borsozzák a bölnypecsenyét.
Bizony jó volna! De elrontja éhségünket,
elkózmásítja megkínásunkat az a tör-
ténelmi és letagadhatatlan tény, hogy
ehhez a lakomához az obligát savanyusá-
got egy minden energiáját kiélt, leron-
yolódott, koldusbotra kényszerített és
sajátkezűleg megasott sirja felé vándor-
gó világrend minden emberének szóval
el nem mondható, írásban le nem fektet-
hető, képből meg nem örökíthető szen-
vedése, nyomora és tengődése adja az —
obligát savanyuságot, külön tárgyeron tá-
lalja természetesen.

Ötven bölny! Amint masiroznak a
tengerentuli éhenkórászok bődőjébe! Mi-

A házkutatást vezető rendőrszti itt rá-
szólt Bonyára:

— Az istenért, mit csináltak maguk?
Hát nem tudják, hogy statárium van!?

— Legfeljebb felakasztanak. Mit bá-
nom én! — felelte Bonya.

Büntérse, Ondi, kétségbeesetten vall,
mert azt reméli, hogy így megszabadul
a költétől.

Ma délelőtt egyébként elfogta a rend-
őrség a két péklegény barátnőjét, Pap
Mancit, aki a Sziget-utca 17-ik számú
házban lakik és

akinél szintén több pisztolyt, késeket
és töröket találtak,
amik szintén a Zubek-féle fegyverkeres-
kedésből származnak és amiket a fiuk
nála rejtettek el. Pap Mancit, hosszabb
tagadás után bevallotta, hogy

tudott a péklegények minden betöré-
séről

és a bankrablás előkészületeiről is. Kide-
rült, hogy a Sziget-utca 17-ik számú ház-
ban lévő Ungár Ignác féle fűszerkeres-
kedés pénzszekrényét ugyancsak a pék-
legények fosztották ki néhány héttel ez-
előtt.

A péklegények különben azt vallják,
hogy betöréseiket azért követték el, hogy
„közös barátnőjük”, Pap Mancit, minden
igényét kielégíthessék, amire huszonhat-
pengős heti fizetésük arra nem volt ele-
gendő.

csoda igazi yankee gesztus! Egy jól be-
akasztott horogülés, mely knock-autra
ütötte a problémát... Mert:

A bölnypecsenye csak — alamizsna.
A fog marcangolhatja, a korgó gyomor
nyelheti a bölnypecsenyét: a zabálás
örömeiben megmámorosodott öntudat a jól-
lakottság lidércnyomásának mulásával
még kétségbeesettebben, még reménytele-
nebbül mered a holnap elé.

Amikor már bölny sem akad, nem-
hogy egy falat biztos kenyér. Mert a bi-
zonhus — könyöradomány. A kenyér pe-
dig — az a bizonyos valami, amiért szíve-
sen lemondunk a pecsenyéről is. Az a
valami, ami nélkül nem élet a földi élet,
aminek hiányában az Isten képére terem-
tett Ember, a Homo Sapiens alapvetően
degradálódik a föld csuszomászó fergé-
nél. A Vad Nyugaton éppugy, mint a
Kultúra és Felebaráti Szeretet Nyugatján.
En és te, kedves Közvélemény koma?
Aki ma még fogad a tollat, a kalapocot,
az ekeszarvát. De mi lesz peled holnap?
Holnap, amikor az Arany múzeumbeli
sárga fém lesz és még az enyveskező kis
lurkóknak sem görbül utána az ujjja? Ha
te is csak Kéz leszel, amely szemétdom-
bokon kotorász elejtett morzsák után? Ha
majd eszedbe jut, hogy nincs nemzeti
tartalek, amelyből ötven bölnyöt terelnek
nyársra és raknak kondérokba?

Borzalmas szimbólum a világ rozoga
asztalán ez a bölnypecsenye. Ahogy ser-
cege sütik, ott messze Amerikában,
eszünkbe jut, hogy mindent megmondolva
és mindent megfontolva, könnyelműen
elhazárdirozták nekünk négy röpke év
alatt a jövőndöt, amelyben nem élzs, csak
— éhen halsz. Közvélemény barátom!
Zsiros bődőneid, rogyásig megtelt mag-
táraid közvetlen közelében.

Nem, ezt a bölnypecsenyét nem lehet
megrágnunk, nem lehet lenyelni. Ta-
lán a kormányok. Talán a nemzetközi bi-
zottságok. Talán a szakértők és stratagé-
ták. Igen, azok talán boldogulnak vele.
Ugyis szeretnek elragódni témákon, meg-
oldásokon, amelyekkel segíteni akarnak
rajtad ő Szent Közvélemény, ha egyelőre
még nem is szorultál rá ultimum remé-
diumként a bölnypecsenyének nevezett
nemzeti ajándékra...

Finta Zoltán

SCHERK
NEW YORK

Szeretné, ha szebb
volna az arcbőre?

Scherk
Face
Lotion

Egy csapásra eltűnik arcbőrének minden tisztátalansága.

Vezérképviselőt „Scherk” Bucuressti, Strada Lipsicani 94 (Lupoiica)
Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban

Ha 100 gramm tiszta olajbogyóból készült olajat hasz-
nál, ugyanazt az eredményt éri el, mintha más olaj-
ból, vagy zsiradékból kétszer annyit fogyaszt el.

Ha tehát

OLIO SASSO-t

használ, takarékos lesz és megóvja egészségét.

Szg.

Brassó, Tehénpiac 4

Jegyezze meg jól ezt a címet. Ezen
a helyen folytatódik az ASCHER Test-
vérek cég végkiadásából vissza-
maradt cikkek eladása. — Ön nagyon
jól emlékszik még arra, hogy az
ASCHER Testvérek cégnél mindig izlé-
ses, divatos, modern anyagot vásárol-
hatott olcsón. Ugyanezek a kiváló mi-
nőségű áruk kerülnek most mélyen le-
szállított árban eladásra. Ön besze-
rezhet: ruha-, köppen-, kabátszöve-
keket, minden minőségű selymet, vász-
nokat minden szélességben, függöny,
szőnyeg, butorszövet, szalonterítő,
paplanokat és matracokat, stb. stb.

Mielőtt vásárol, saját érdekében keresse fel ezt az üzletet vételkényszer nélkül!

— Ezen még a legmagasabb protekció
sem segít. Dicsőszentmártonból jelenti
tudósítónk: Az egyik dicsőszentmártoni
állastalan magántisztviselő az év elején,
pontosan márciusban, vakmerő lépésre
szánta el magát. Levelet írt Károly ki-
rályhoz s arra kérte az uralkodót, hogy
legmagasabb hatalmával fogva juttassa
valamilyen állásba. Nem valószínű,
hogy a levél formájában írott kérvény
az uralkodó kezébe került volna, a ki-
rályi kabinettiroda azonban gondjaiba
vette a vakmerő kérvényezőt. Még abban
a hónapban rendelkezés érkezett a ko-
lozsvári tartományi igazgatósághoz,
hogy a prefektúrán keresztül igyekezzék

teljesíteni a levél írójának kérését. A
kisküküllőmegyei prefektura meg is
kapta az utasítás továbbítását Kolozsvár-
ról. De mit tehetne a prefektura? Fogta
magát a prefektus és átírt az egyik gyár-
hoz. Természetesen ő is csak kért, mi-
után parancsolni nem volt joga. A gyár
megkapta a prefektus levelét s udvaria-
san bár, de olyan értelmű választ adott,
hogy a legnagyobb sajnálattal semmiféle
állás nincs üresedésben. A prefektura a
gyár levelét, mint az ügy elintézését, ki-
kértesítette a kérvényezőhöz. Hivatalos
aktus volt az egész, ami szabályszerűen
záratott le.

A szigurancafőnök 1924-ben embereket vert félholtra,
ma pedig a kisebbségi sportot brutalizálja!

Aradon

a szigurancaaszellem leszállásból gáncsolja a sportszerűséget és a sajtószabadságot!

Igy néz ki mefelénk a sport.
Még egyre dühöng Romá-
niában a sportszerűtlen diktatura

Arad, október hó 16.

Sportkörökben Aradnak messze földön
hire van arról, hogy milyen szomorú
nemzetiségi tulkapásokkal faultolják itt
a tiszta sportot. Bizonyos hazafiúi ér-
nyekben tetszelgő sportembereknek ne-
vezett, elfogultságában hihetetlen rö-
vidlátó csoport immár évek óta sportsze-
rűtlen diktaturát vezetett be.

Mos már azonban ez a kérdés tullepte
a sport aránylag szűk határait és egye-
nesen a sajtószabadság elgáncsolását je-
lenti. Aradon leszállásból gáncsolták egy-
részt a tiszta sportszerűséget, másrészt a
sajtószabadságot.

SPORTSZERŰTLEN DIK- TATURA

Évről-évre meg volt Aradnak a maga
nemzetiségi botránya. A szövetség élén a
Gloria CFR, Arad szabadalmazottan ro-
mán csapatának vezetői állanak s a leg-
képtelenebb eszközökkel érvényesítik a
magukalkotta elvet, hogy nemzeti érdek,
hogy Arad footballbajnoka a Gloria le-
gyen. Ezek az erőszakos, nagyhangú urak
nem tűnnek el maguk felett sem kriti-
kát, sem panaszt.

Egyik aradi hírlapíró veréssel, egy
másikat „egyéb eszközök” igénybevé-
telével” fenyegettek meg, volt már ar-
ra is eset, hogy a kisebbségi hírlapíró-
kat egyszerűen kizárták a Glória pá-
lyáról és csak bojkott-fenyegetéssel
lehetett érvényt szerezni a sajtószá-
badság elvének.

A város lakossága megtanulta, hogy a
Gloriát azonosítani kell a szövetséggel s
hogy panasz, vádak mit sem érnek az
ultrasovinisták támadásai ellen. Hihe-
tetlen dolgok történnek meg. A legkomo-
lyabb meccseket gyorsforraló bírák ve-
zeti le, azokat a mérkőzéseket pedig,
amelytől a Gloria bajnoksága függ, ab-
olva Gloria bíró vezet... Ellenkezésnek
nincs helye, mert az A. A. F. R. felosz-
latásakor megszervezett bírótestületbe
nem kevesebb mint 50 román „bíró” ug-
rattak be a 30 magyar bíróval szemben.

A bíró testület elnöke Bozgan, a Gloria
intézője, titkára pedig Ferdinánd és al-
elnöke Miclea, a Gloria aktiv vezetői,
mindketten pedig a nyugati liga tagjai...
Itt élő s holt felett a Gloria itél s aki
ezzel tisztában van, az nem is csodálkozik
már azon, hogy

tavalyelőtt, amikor az A. M. T. E. ha-
ladt a bajnokság felé, az egyesületet
kommunizmus címén bíróság elé állí-
tották s ha nem a független bíróságon,
hanem rajtuk áll, fel is függesztik; a
bíró pedig tavaly őszi és idén tavaszi
bajnoki mérkőzéseket az A. A. C. nyer-
te meg a Glóriával szemben, mindkét
meccset megsemmisítették.

SZIGURANCA-FŐNÖK, MINT FOOTBALLBÍRÓ.

Arról a rendszerről sem szabad megfe-
ledkezniünk, amely szerint a Glóriára
legveszedelmesebb csapat legjobb em-
berét, ezért vagy azért felfüggesztették
s játékjogát elkobozták, legalább arra az
időre, amíg az illető csapat kikapott a
Gloriától.

És itt érkezünk el a kérdés súlyos
aktualitásához. Idén is így történt. A
Gloria legveszedelmesebb ellenfele — a
két vereség után — kétségtelenül az
A. A. C. volt. Ezért senki sem csodálko-
zott, de mindenki fel volt háborodva, a
mikor a nagy derby-meccset megelőző
egyik vasárnapi elsőosztályú mérkőzést,
amelyben az A. A. C. is szerepelt,
Vulpe Constantin újdonsült bíróval, az
aradi sziguranca ex-főnökével, a Gloria
egyik nagyvezérével vezették le. Az

eredmény nem is maradt el. A bíróné
avanzsált ex-szigurancafőnök, amikor
az A. A. C. legjobb játékosa Mikoczy
megreklamálta, hogy miért ejti el — az
egyébként komolyabb bírói igénylő —
meccset, Vulpe kiállította Mikoczyt. A
java azonban csak ezután következett...

FAULTOLJAK A SAJTÓ- SZABADSÁGOT

A meccs után összeült a vezetőség, élén
a két Glóriavezérrel s letárgyalta az in-
cidenst. A tárgyalás eredménye: a bíró

A leglelkesebb sportember, Őfelsége figyelmébe!

Az eset a maga biblikus egyszerűségé-
ben megtörtént. Rádásul pedig a Gloria
— A. A. C. mérkőzés levezetésére a szö-
vetség Vladovici kapitányt, a Gloria lel-
kes és oszlopos tagját delegálta bírónak!

Az aradi sportkiskirályok mindent
megtesznek, hogy a sportszerűség mellő-
zésével keresztülhajtson akcióik révén
a közönséget elvadítsák a sporttól. Ar-
adon és sajnos szerte az országban haldok-
lik a sportérdeklődés, mert lobognak a
fajgyűlölet tüzei és a mindent eltipró
gyűlölködés! Az aradi eset csak jellemző
példa és Románia leglelkesebb sportem-
bere a király, aki bebizonyította már a
tulkapások leintésével, hogy szíven viseli
a sport tisztaságát, talán a király egyszer
mégis csak tudomást szerez az aradi és
erdélyi tulkapásokról.

És akkor talán az aradi — és erdélyi —
sportéletből kigyomlálják a szigurancán
is csak 1924-ben uralkodott szellemet!

(b. k.)

↓ Érdekes mérkőzések lesznek Brassó
vasárnapi labdarugó programján. A
bajnoki küzdelmek során érdekes mér-
kőzések lesznek.

311 Schwarcz van Szigeten : melyik a bélyegcshaló?

Marina Andrei máramarosszigeti törvényszéki
tisztviselői letartóztatják

Szatmár, október 16.

A B. L. tegnapi számában jelentette,
hogy Szatmáron tetten-értek egy Mayer
Jenő nevű fiatalembert, aki huszonöt
százalékkal olcsóbban okmánybélyege-
ket árusított, mint amennyi azoknak hi-
vatalos ára. A tettenért fiatalember
hosszas faggatás után elmondotta, hogy
a bélyegeket Szigetről kapta egy
Schwarcz nevű embertől azzal a meg-
bízással, hogy azokat Szatmáron hozza
forgalomba.

Nem ismeri közelebről ezt a Schwarczot
és így nem tud további felvilágosításokat
adni.

Mayer Jenőt letartóztatták és tegnap
reggel a szatmári törvényszék vizsgáló-
bírája és ügyésze Mayer Jenővel kiszál-
lottak Szigetre, hogy ott szembesíthessék
a gyanúsítottat a bizonyos
Schwarczcal.

Szigeten kiderült, hogy a városban nem
kevesebb, mint 311 Schwarcz lakik és
így emberfeletti munkát jelentene
Mayer Jenőt 311 Schwarcz-cal szembe-
síteni.

Mayer Jenő Szigeten bevallotta még,
hogy az a bizonyos Schwarcz, aki őt a bé-
lyegeket árusításával megbízta, fekete
kőrszakállt visel. E vallomás után a
Schwarczok száma már 60—70-re ol-

jelentése alapján, egy senkitől nem hal-
lott állítólagos sértés miatt Mikoczyt a
szövetség 1 hónapra letiltotta s ezzel a
példátlanul súlyos büntetéssel megismét-
lődött a szokásos eset: Az AAC legjobb
játékosa nem vehet részt a bajnoki der-
by-mérkőzésen...

S most jött ám, csak a java! Egyik ara-
di sporthírlapíró lapjában célzást mert
tenni arra, hogy érdekes véletlen ez az
évről évre megismétlődő színházasdi. —
Nosza, Vulpe urban felébredt az alvó
oroszlán. Nyilván visszaálmodta a régi
időket, amikor — 1924-ben —

egyre-másra verte félholtra az embere-
ket saját két kezével az aradi szigü-
rancán!

Vulpe ur megtorlást követelt s a Gloria-
alapokon egyeztetésű szövetség önmaga
védelmére meghozta az ítéletet, amely-
vel ismét faultolta a sajtószabadságot!

A szövetség Róth Elemér aradi sport-
hírlapíró, az inkriminált közlemény
szerzőjét saját szakállára és hatásköré-
ben, távollétében 2 esztendőre eltiltotta
minden sporttevékenységtől és — ó drá-
kói szigor! — ugyanekkor az összes ara-
di sportpályák látogatásától!

közések kerülnek lebonyolításra a két
brassói sporttelepen. A Brasovia pályán
délután fél négy órai kezdettel a Braso-
via és az Ivria első csapatai játszanak
bajnoki mérkőzést. A mérkőzés kimene-
tele döntően befolyásolja a bajnoki ta-
bellát. Ugyancsak a Brasovia pályán
délután fél tíz órai kezdettel a Brasovia
és az Ivria ifjúsági csapata játszanak
bajnoki mérkőzést. Fél kettőkor az IAR
kombinált együttese ellen egy új brassói
alakulat, a Gloria csapata mutatkozik
be. — Az Olympia pályán ugyancsak
nagyon érdekes bajnoki program lesz
vasárnap délután. Az IAR mérkőzik a
BMTE ellen. A repülőgyári csapat esé-
lyei a győzelemre nagyobbak, mint a
munkásoké. Az IAR csatársora ugyanis
Bodolával nagyon megerősödött és gól-
képesé vált. Viszont ismeretes a BMTE
együttesének példátlanul lelkes játéka,
mellyel ellensúlyozni tudják a technikai
hátrányt. Ha az IAR-nak sikerül győznie,
abban az esetben az őszi fordulóra be-
biztosították maguknak a bajnoki tabelle-
vezető helyét. Előmérkőzést a két
egyesület ifjúsági csapatai játszanak.

Nagyságos

Asszony!

Nem ismeri még a SILVO-t, az utólréhetet-
len tisztítószert, mindenfajta ezüstáru és fi-
nom fémtárgyak részére?

A készítmény előnyei az Ön értékes ezüst-
evőeszközei és fémtárgyai számára nagyon
sokoldalúak és azokat csak a készítmény mi-
nősége mulja felül.

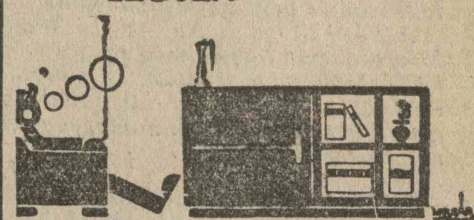
A SILVO vegyi összetétele megvédi ezüst-
tárgyait, sohasem karcolja fel a finom felü-
letet és sokáig tartó tükörfényét ad.

Tegyen kísérletet SILVO-val és meg lesz
elégedve.

SILVO

Kapható tubusokban, minden jobb háztar-
tási cikk, gyarmatáru, festékkereskedésben,
stb.

HA BUTOR LEGYEN

SZÉKELY & RÉTI BUTORGYÁRÁBÓL

MAROSVÁSÁRHELY

BUKAREST

MOTTO: BRASSÓ
ELSŐKÉZBŐL — A LEGJOBBAT — LEGOLCSÓB-
BAN, KEDVEZŐ F-ZETÉSI FELTÉTELEKKEL.

Ne borotvapengét

kérjen hanem
követelje a

ezérképviselő: C. Duisberg
București I. Str. Carol Nr. 3

LEGBIZTOSABBAN
LEGYŐZI A
NEVRALGINE
JURIST

Astra (Apolló) Mozdó BRASSÓ.

Mától, október 16-ától fut:

AZ ÁLMARSAL

című film, amelyet „a nevetés fejedelmé”-nek is neveznek. A legmulatságo-
sabb film, amely máig készült.

Főszerepben: VLASTA BURIAN és RODA RODA (a humor nagymestere)

Az „Astra” mozgó igazgatósága biztosítást kötött a moziátogatók javára,
arra az esetre, hogy valaki az „ÁLMARSAL” előadásán a rengeteg neve-
téstől beteg lesz

Hírek

VÁLSÁG

A VILÁGÜR BEN

EGY CSILLAG: A látszat csal, korántsem olyan fényes a sorsom! Higgye el, hogy akármelyik filmszínnyel csatlakoznék!

A GONCÓLSZEKÉR: Hogy mehet ma egy szekérnek, mikor már a konfliktusok is letűntek?

EGY ÜSTÖKÖS: Látja, már annyira se telik, hogy bozontos üstököt lenyírassam! Érzem, hogy kimegyek a dívatból! Én még összeütközöm a törvényekkel egyszer...

A NAP: Hol van az én békebeli kedélyem? Ma szurósan nézek mindenki-re. Ennek nem jó vége lesz. Amilyen tüzes legény vagyok, még napfolt esik a becsületemen. Úgy érzem, hogy megőrülök. A Föld forog s így minden este elmegyek a sütnivalóhoz...

EGY METEOR: Egyszerűen rémes! Félek, hogy leesem a Földre és elko-boznom, mint holmi tüzkövet...

A HOLD: Rossz idők járnak! Nap-ról-napra fogynak... Ha ez így megy tovább, végem van. Máris félhold va-gyok.

A SZATURNUSZ: Csoda pecchem van! Be akarom csapni gyűrűmet a zá-logházba és beüt az aranydevalvációt!

A FIATYUK: Ne is kérdezzem! Megboldogult férjem még tavaly lehu-lott anyagi gondjai miatt. Itt állok kol-dusként a tejút szélére taszítva! Sze-gény kicsi fiam! Éppen a világegyetem-re akartam beírni!

— SCHLANDT WALTER BRASSÓI ZON-GORAHANGVERSENYE. A kitűnő brassói zongoraművész csütörtökön este tartotta zongorahangversenyét a Honterus gimnázium aulájában. Műsora, mely Bach, Beethoven, Scriabine és Chopin darabokat tartalmazott, gondosan volt összeállítva és lehetőséget adott a művésznek, hogy értékes tudását és nagy muzikalitását minden oldalról bemutassa. A darabok szerzőinek egyéniségét nagy átérté-sel adta vissza és végig bebizonyította nagy felkészültségét és zenei kvalitásait. Különö-sen kiemelkedtek a szép stílussal előadott Chopin etűdök, amelyekből Schlandt nyolcat játszott. Az aula közönsége meleg tapsokkal köszöntötte meg a művész előadását.

— Ismeretlen nő holttestét találták meg Brassó mellett egy árokban. Brassó mel-lett, Szentpéter község közelében, félíg vízzel telt árokban a hatóság közgeci egy oszlásnak indult holttestet találtak. Na-pokig folyt a vizsgálat, hogy megállapít-sák, milyen körülmények között került az ismeretlen nő holtteste az árokba. Vé-gül is sikerült kideríteni, hogy a kör-nyékbeli falvakat járó, félkegyelmű, kö-zépkorú asszonnyal azonos, akinek a ne-vét azonban senki nem ismeri és aki bi-zonyára valamelyik hideg éjszakán az ároknál elaludt és ott lelte halálát. A megejtett orvosi vizsgálat külső erőszak nyomait nem fedezte fel.

— Pénzügyigazgatási értesítés — gyász-hír a nyugdíjasoknak. Csikszereadából jelenti tudósítónk: A csikszereadai pénz-ügyigazgatóság fekete táblájára a követ-kező szövegű értesítést függesztették ki: „Az 1931 szeptember 30-ig kifizetetlenül maradt nyugdíjak egyelőre, pénzellát-mány hiányában és az adóbevételek elégtelensége miatt, nem fizetnek. A fizetések megkezdése annak idején köz-zé fog tétetni. Gh. I. Ilescu”. A pénzügy-igazgatóság tehát a nyugdíjasokkal szemben megkérte a moratóriumot. Jor-ga miniszterelnök ur lapja, vajjon mi-kor ír erről egy vezércikket.

— Romániai város, ahol tízezer em-berre egy levélhordó esik. Resicáról je-lentik: Tömeges panaszra szolgáltató-kozt, hogy Resicának néhány hét óta mindössze két levélhordója van, akik természetesen nem képesek a 20.000 la-kos város postaforgalmát kellő gyor-asággal kikészíteni. Napok telnek el, a míg sor kerül arra, hogy valaki postá-ját átvehesse. Mire fizetik Resicán az adót?

★ („Varázskeringő”-filmpremier). Zsu-folt nézőtér állandó tetszésnyilvánítása mellett mutatta be tegnap a brassói Modern Mozgó Chevalier ragyogó film-operettjét, Strauss Oszkár halhatatlan „Varázskeringőjének” filmváltozatát. Er-ről a filmről csak a legteljesebb elragad-tatás hangján írhatunk. Ebben a film-ben a kedvesség, báj és humor a finom pikantéria valóban művészi alkot. Lu-bitsch ezen filmjével ismét bebizonyítot-ta, hogy a filmrendezők zsenije. A ne-vető hadnagy” premieri sikeréből ítél-ve a Modern Mozgóban napokig műso-ron marad.

Katonai szolgálatra rendelték be a sztrájkoló kisenevi pékeket

Kisenev, október 16.

Az itteni pékek hat nap óta sztrájk-ban vannak és nem sütnek, miután hiába kérték a hatóságoktól a kenyérárak fe-melésének engedélyezését. Ma azután váratlan fordulat állott be az ügyben, a mennyiben a kisenevi hadkiegészítő-pa-rancsnokság azonnali szolgálati feladatra rendelte be az összes hadköteles pékeket és péksegédeket.

Nem csak pihenni jött Pilsudszky Romániába

Bukarest, október 16.

A bukaresti lapok rendkívül élénken kom-mentálják azokat a lapközleményeket, ame-lyek a lengyel főváros lapjaiban jelennek meg Pilsudszky marsall bukaresti és szinajai tárgyalásairól.

A lengyel lapok szerint Pilsudszky marsall szinajai kihallgatása alkalmával az uralko-dóval rendkívül fontos külpolitikai kérdésekről folytatott beható megbeszélést. Többek között szóba került a Balkán-államok és Oroszország viszonyának kérdése és a fran-cia—oroszl diplomáciai tárgyalások ügye is. A lengyel lapok szerint Pilsudszky rendkívül rezerváltan nyilatkozott a francia—oroszl tár-gyalásokról s annak az aggodalmának adott kifejezést, hogy Oroszország a jelek szerint rövidesen megint előáll Besszarabiára vonat-kozó követeléseivel.

Fizessenek a sikkasztók!

Bukarest, október 16.

A költségvetést összeállító bizottság megállapította, hogy az állami kincstár-ba már évek óta nem folynak be a büntetéspénzek, sőt azok az összegek sem, amelyeknek a sikkasztók vagyonainak lefoglalásából és értékesítéséből kellett volna befolyjniuk. Tekintettel arra, hogy ezt illetőleg Argetoianu már a jelenlegi kormány működése kezdetén intézke-dett, a bizottság elnöke megszüregette an-nak a táblázatnak az összeállítását, ame-lyen az államtól elsikkasztott összegek vannak feltüntetve. Állítólag az állam ékként szenvedett kára meghaladja a másfél milliárdot.

— PARISI DIVAT az egyetlen magyar-nyelvű folyóirat, amely felöleli a női divaton kívül a háztartás minden ágát. Gyermek-di-vat, 12 oldal női kézimunka és irodalmi rész, Ára 40 lej, vidékre, pórtóval 45 lej, (legegy-szerűbb a pénzt postabélyegeken beküldeni). Ugyanilyen áron elfogadjuk előfizetéseket, 3, 6, 12 számra. — A Brassói Lapok Könyvosztálya.

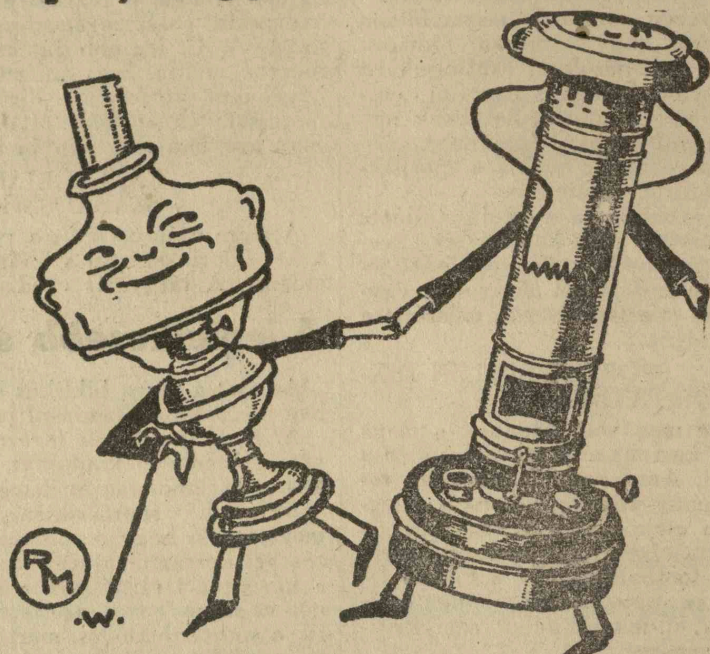
— Gyergyói olvasóink szíves tudomá-sára hozzuk, hogy lapunk példányonkén-ti vásárlói, Gyergyószentmiklóson, a piactéren, Berkovics Lázárné fűszerüzle-tében kaphatják meg mindennap a Bras-sói Lapokat.

— VESZEDELMEZ RIZSPOR. Lupe Velez, a mexikói filmsztár, Kaliforniá-ban egy film főszerepét alakította. Azonban váratlanul asztmatikus bán-talmak fogták el, emiatt nem tudta folytatni a megkezdett munkát. Egy

glasgowi specialista megállapította, hogy Lupe olyan rizsport használt, amely egy ibolyagyökér nevű anyagot tartalmazott s ez okozta a betegség tü-neteit. A sztár azontul más pudert hasz-nált. Az asztma el is maradt, de közben a vállalatot huszezer dollárnyi kár érte a felvételek szünetelése miatt.

— Időjárásjelentés. Budapestről táv-iratozzák: A Meteorológiai Intézet jelen-tése szerint változékony, szeles idő vár-ható, kisebb fűtőesőkkel.

Mi tudjuk, hogy a viszonyok rosszak!

En az ALADDIN lámpa vagyok, 19 baniért egy órán át szolgáltatok erős, hófehér világítást.

En a PALADDIN kályha vagyok, 60 baniért fűtök egy órán át egy 120 m²-es szobát

Mindketten közönséges petroleummal működünk, előmelegítés és pumpálás nélkül, nem fűstölünk, nem kormozunk és tűzbiztosak vagyunk!

Az egész világ ismer, bennünket vásároljatok!

Új árjegyzéket ingyen és bérmentve küld az

Aladdin S. A. R. erdélyi és bánáti képviselője
TIMIȘOARA III. Strada Const. Brâncoveanu (Helvét-utca) 28.

Magyar színház a Gewerbevereinban

Szombat este 1/2 9 órakor ünnepélyes megnyitó előadás

Első tavasz

Brodzky Miklós operettje

A brassói operett társulat bemutatkozása.

Jegyek elővételben a Brassói Lapok Könyvosztályában.

„Carmen”

425

525

26 - 30 LEI 325
31 - 35 „ 400
36 - 39 „ 450

26 - 30 LEI 295
31 - 35 „ 375
36 - 39 „ 425

525

425

Egyedárusítás:

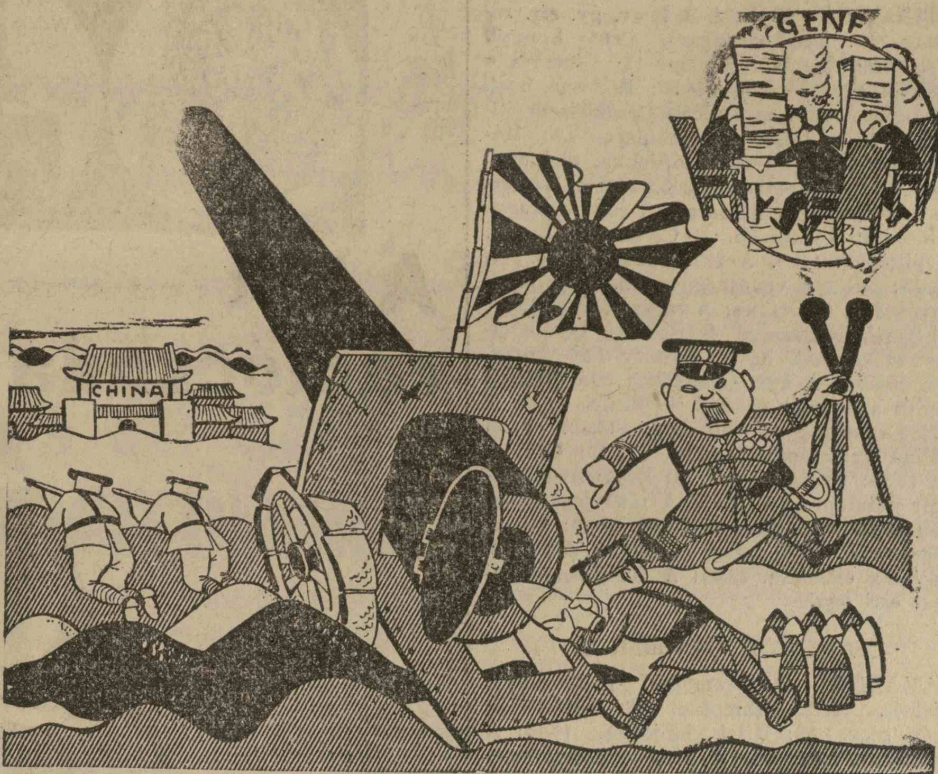
„Carmen” Brassó, Kapu-utca 21
Tulajdonos: M. HEITZ.

Beszállították az ügyészségre Szakáli István özvegyét és kiskoru leányát. Tudósítónk jelenti: A csíkszenttamási közbirtokossági rablás tragikus véget ért rádlottjának a feleségét, illetve most már özvegyét, a csendőrség bekísérte a csíkszeredai ügyészségre. Az asszony ellen az a vád, hogy esetleg segédkezett a közbirtokossági kassza kifosztásánál, vagy legalább is tudott a dolgról, előzetes letartóztatása tehát indokolt. Anélkül feltűnőbb azonban az, hogy az anyánál együtt átadták az ügyészségnek a 15 éves, tehát kiskoru leánygyermekét is. Szakáli rendkívül gyanus halálesete ügyében semmi új fordulat nincs. Illetve mégis van annyi, hogy a csíkszeredai főügyész, a ki a csendőri kihallgatásokat naponként ellenőrizte s a gyanus halálesetet megelőző napon is Csíkszenttamásra volt, megtagadott minden felvilágosítást azzal a jelszóval, hogy az „ügyész nem információs iroda”.

— SZINIKRITIKA A MAGASBÓL. Edmond Juro, egy nagy sikerrel színperekről franciáig játszó szerzője, hirtelen titokzatos bírával találta magát szemközt, aki a lapok egyöntetű jó kritikájával ellentétben elég szokatlan módon csempülte le a sárga földig. Amikor a szerző egy reggel felébredt, barátja rohant be hozzá azzal a hírrel, hogy előtte való este egész Páris hallgatta a rádióból, amint egy a magasból származó hang kezgyetlenül elbánt a darabjával. A szerző nyomban érintkezésbe lépett a színház vezetésével, hogy a színházra és a szerzőre egyaránt káros kritikát elhallgattassa. A párisi leadón szintén észrevették ezt a nyilván egy rádióamatőrtől származó műnővert, de kijelentették, hogy lehetetlen a láthatatlan bíró nyomára jutni.

— BRASSÓI PIACI ÁRAK. Marhahus, levesnek kg. 26—28, marhahus, pecsenye kg. 46—48, sertéshus combja kg. 34—36, sertéshus karaj kg. 42—44, zsirszalonna kg. 34—36, zsir kg. 46—48, tojás db. 2—2.50, csirke párja 40—120 lej. — Élő állatok, kilóra: Export ökör, élőszul kg. 18—20, sertés, élőszul kg. 18—20, igás ökör drb. 6000—8000, 16 drb. 4000—10.000, 16 luxus, drb. 14.000—20.000 lej. — Terményárak nagyban: Buza q 280—320, rozs 210—230, árpa, sör 280—300, árpa, takarmány 240—250, zab 300—320, tengeri, szemes 190—220, lencse, nagyszemű 400—500, bab, fehér 400—450, burgonya 90—110 lej. — Takarmányárak nagyban, per 100 kg.: Széna, préselt 160—180, széna, laza 120—140, szalma, aza 60—70, korpa 160—180 lej.

A NEPSZÓVETSEG HATALMA

Első japán katona: Mi ujság Genfben?
Második japán katona: Vitatkoznak. Lőj csak nyugodtan!

— Ismét új prefektusa van Kisküküllő-megyének. Tudósítónk jelenti: A Jorgakormány uralma óta Kisküküllőmegyének már a harmadik prefektusa van. Először Jorga professzor az egyik bukaresti egyetemi tanárt nevezte ki, nyilván kollégális alapon. Ez az egyetemi tanár azonban nem kért a megnevezéstől, s el sem ment Dicsőszentmártonba. Így került sor Petru Roscara, aki eddig intézte a megye legfőbb ügyeit. Most aztán Petru Roscat közigazgatási vezérfelügyelővé nevezte ki s így helyére Moldovan Dionisie került. Az új prefektus a megye szülőtte, nagyon jól ismeri a kisküküllőmegyei viszonyokat, s így közigazgatási működése elé nagy várakozással tekintenek nemcsak a románok, hanem a kisebbségek is.

— EGY IPARIGAZOLVÁNY TALÁLTA-TOTT. A brassói Transsylvania előtt egy Victor Vila névre kiállított iparigazolvány találatot. Igazolt tulajdonosa átvetheti a szerkesztőségben.

— NINCSENEK MÁR GYEREKEK! — mondották még a háború előtt. Most pedig kiderül, hogy — már felnőttek nincsenek.

„Ifjuság” című rovatunk címére érkezett a következő levél:

„Tisztelt Szerkesztőség!

Csodálkozom, hogy a nyert jutalomkönyvet még nem kaptam kézhez. A brassói tartózkodásom idején beküldöttem Önöknek több rejtőnyt, de azok közül egy sem jelent meg a lapban, nagyon szeretném, ha ezek b. lapjukban elhelyezést nyernének, jelenleg beküldöm a két legutolsó rejtőnyek helyes megfejtését, egyben bejelentem Önöknek, hogy a múlt hó 10-én tartottam meg az esküvőmet.

Levelemet bezárva, maradok kitűnő tisztelettel:

Aláírás.”

Az „Ifjuság” rovat, — bár kissé meglepve, — ezúton gratulál nekem, pardon, Önnek, kedves Megfejtő ur.

— Betegségét a háborúban szerezte... Tudósítónk jelenti: A dicsőszentmártoni állami építészeti hivatalban teljesített szolgálatot évekig Lazar George szolga. Magaviselete ellen nem volt soha panasz egészen az elmúlt nyárig, amikor az elmebetegség tünetei kezdtek rajta mutatkozni. Beszállították az örültek házába, innen azonban rövidesen mint teljesen gyógyultat engedték el. A szerencsétlen ember újra elfoglalta a szolgálatát, régi betegsége azonban rövidesen újra kitört rajta. Nemrégiben Samuel Ignác fűszerkereskedőnek a hugát támadta meg, tegnap pedig Kalkar Bernát órászületében valósággal dühöngeni kezdett. Először az órák feleségét bántalmazta, majd az asszony segítségére siető tanulóit ütötte le. A dühöngő beteget három rendőr tudta csak megfékezni és elszállítani. Lazar George a harctéren szerezte betegségét. Nyugodt óráiban a legmegbízhatóbb emberek közé tartozik és példás szeretettel gondoskodik feleségéről és négy gyermekéről. A városban őszinte részvétet éreznek a szerencsétlen ember és családja iránt.

— FELESEGCSERE. Hamtoni jelentés szerint két amerikai katonatiszt márról-holnapra híres azon a réven, hogy rendkívül szokatlan módon reformálták meg a házasságot. A két tiszt feleségestől együtt már jóideje baráti érintkezést tartott fenn egymással mindaddig, amíg kölcsönösen beleszerettek a másiknak a feleségébe. Amikor ez már alig volt titkolható a nyilvánosság előtt, a két tiszt közös egyetértéssel elhatározták, hogy elválnak és mindegyik a másiknak a feleségével lép házasságra. Így is történt és a baráti viszonyt mi sem zavarja ezután többé.

— Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél, melyeket romlott élelmiszerek idéznek elő, a természetes „Ferenc József” keserűviz azonnali használata fontos segédeszköz képez. Híres orvostudományi könyvekben felsorolják azt is, hogy a Ferenc József viz többek közt ólommérgezésnél, mint specifikus ellen-szer kitűnően beválik. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— FÖLDI MIHALY: KADAR ANNA LELKE c. regénye iránt már megjelenése előtt mindenfelől páratlan volt az érdeklődés, ami nem csoda, mert hiszen ez a merőben új hangot megszólaltató, meglepő meséjű regény a Pen Club világdíjának egyhanguan megszavazott magyar jelöltje. A könyv ára 204 lej, vidékre portó 20 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

DECSEY ZOLTÁN:

25

A SIRÓ VÁROS

Megszólította Pistát.

— Kérem szépen, itt lakik-e Fábán postatiszt családja?

— Nem vagyok ebben a házban lakó, de úgy tudom, hogy itt laknak az első emeleten.

— Elköltöztek hát a Mikes utcáról? Három éve ott laktak. Köszönöm a szíves utbaigazítást.

A kis öregember ezzel felfelé koccogott. Ebben a pillanatban lépések hallatszottak felülről, női lábak könnyed lépései és selyemruha suhogott.

Fabián bukkan fel. Amikor a megviselt, elnyűtt öregembert megpillantotta, kétségbeesett kiáltással a szívéhez kapott:

— Jaj, Istenem, Fábán Péter! Ez eszméletlenül roskadt össze, úgy vágódott el a lépcsőházban, mint a kivágott tuskó.

XV

Lihegve, szuszogva cipélték fel a nehéz testet az emeletre.

Pista háttal állott az ajtónak és könyökével döngötte meg.

Agatha nyitott ajtót. Amikor meglátta a kis csoportot, a rémülettől földbe gyökereztek a lábai. Szemei tágra nyíltak, arcából minden vér elfutott.

A két férfi bevitte az alélt asszonyt és a díványra fektették.

— Hozzon ecetes ruhát, — rendelkezett Pista.

Fábán közben feltépte az asszony bluzát és kibontotta derékszorítóját.

— Szegényt nagyon megviselte a viszontlátás. Nem is csodálom. Ha valakit halottnak hisznek, és visszatér.

Fakó, szintelen volt a hangja. A Murman-part ólomhányainak fojtó levegője ült a hangszálakon.

Agatha visszatért a törölővel és anyja halántékát, meg a szíve táját dörzsölgette.

Pista rendkívül kényelmetlenül érezte magát és menekülni szeretett volna a kínos helyzetből.

Az öreg most leányához lépett és a kebléhez szorította. Agathából sírás tört fel. Kétségbeesett, riadt zokogás.

— Hol a nővéred, Ági?

— Bevá...sá...rol...ni ment, — szipogta.

— Nemsokára itthon lesz.

Pista úgy érezte, hogy valami hazug gesztusra van most szükség. A találkozásnak első pillanatait kell megemlékeznie, azután úgyis rászakad a szerencsétlen öregre a rettentő valóság....

A leányhoz közeledett és meghajolt.

— Engedje meg, hogy bemutatkozzam. Végh István.

Mintha csak most vette volna észre a fiút szinte irtózat volt a szemeiben, a mikor ránézett.

— De hát nem értem, Ági, miért vagy annyira megijedve? — Az öreg csontos keze gyöngéden simogatta a leány homlokát.

— Olyan váratlan.... Olyan hirtelen.... Az asszony megmozdult a kereveten.

CITY PENSIO

WIEN

I. Kärtnerstr. 1. Bejárat Singerstr. 2.

Kitűnő magyar konyha.

Hideg-meleg folyóvíz, szoba reggelivel is.

Mérsékelt árak.

Mélyet sóhajtott.

— Orvost kellene hívni a mamához.

Jelentős pillanást vetett Pistára. Pista már tudta, hogy ez az a pillanat, a mikor mennie kell.

— Megyek orvosért, — szölt készségesen és kalapjáért nyult.

Az asszony most felemelkedett. Halálápadt arcán könnypatak csurgott alá.

— Nem kell orvos, — mondotta halk, fájdalmas hangon. — Nincs már bajom, Péter.... Ami bajom van, arra az orvos nem tud szert adni. Péter, nekünk innen tüstént el kell utaznunk.

Az öreg leült az asszony mellé és gyöngéden megfogta a kezét.

Amikor a bányában dolgoztam, még mindig annak a levélnek a szavai égtek. Azt hittem, hogy nem a köhögés, hanem ezek a gyilkos szavak fognak megfojtani. Ne mondjatok semmit, ne védekezetek, én már mindenem tul vagyok. Egy évem, vagy két évem lehet hátra. Nem leszek a terhetekre, csak a kis lányaim hangját akarom hallani, csak az ő látásukban gyönyörködni. — Azért jöttem esőben, hóban fagyban, ezer és ezer kilométeren át, hogy köztetek haljak meg. És hogy visszaadjam a nyugalmatokat. Mindenki bűnös és új megváltó kellene, aki lemosná az ember arcát bemoeskoló büntengert. Mindenkinek vezetkenni és megtisztulni kell. Új emberiséget kell teremteni, jobbat, nemesebbet, a réginit. A szenvedés jó, mert megtisztít. Bennem már nincs harag, nincs szenvedély és csak azért jöttem, hogy a lelketek nyugalalmát megmentsem, hogy ti is megvezekeljétek a milliók bűnét.

A két nő hangosan sirt, Pista csodálkozva hallgatta az öreg csöndes szavait, amelyek mintha az örökkévalóság kapujából hangzottak volna.

— Elmegyünk. Elviszlek titeket egy csöndes, eldugott faluba, ahol az apám és az anyám éltek és megmaradt a kis családi vískó, kis kert is van hozzá. És ott nem törődünk senkivel és semmivel, csak a magunk lelkével. Mindenkinek külön-külön meg kell tisztulnia, hogy új emberiség szülessen.

— A szegény öreg agya meghibbant és apostolnak képzelte magát, — ötlött Pistába a gondolat.

— Sára, eljősztok-e velem?

— Vigyél apám, vigyél minél előbb.

— Nem viszünk innen semmit ma-

gunkkal. Eltöröljük az egész multat és visszatérünk Istenhez meg a természet-hez.

— Ha valamiben segítségükre lehetnek...

— Köszönöm, kedves jó fiatalember, de nincs szükségünk segítségre. Azt a keveset, amit utra viszünk...

— Most olyan nehéz utazni. A vonatok tömve vannak. Merre mennek?

Az öreg nyugat irányába mutatott.

— A hegyeken tulra.

— Oda bajosan juthatnak. A megszálló csapatok egyre közelebb nyomulnak és a vonatok már csak kis távolságra szaladnak ki.

— Hát én hány vonalon jöttem keresztül? Vörösek és fehérek, lengyel szabadságharcosok és ukrán zendülők csatáso- rain. És eljutottam, mert küldetésem van és mert a küldetésemet be kell fejeznem.

— Egy ólomkő esett a mellemre és maga alá temetett. A vér megindult orromon, füleimen, számon. Úgy éreztem, hogy nyomban elpusztulok és az fájt a legjobban, hogy nem tudok jó szívvel gondolni rátok. Talán átokra is nyílt a szám. De akkor különös benső hangot éreztem. Nem fogsz elpusztulni, mondotta ez a benső hang, mert téged különös szerepre hívott el az Isten. Meg fogsz menteni három emberi lelkét és visszavezérelked őket hozzám. És azt mondotta ez a szózat, hogy másokat is elhívott az Isten és a világ minden sarkában proféták fogják megváltani a maguk kis körét és így építik fel az új emberiséget. Sok időbe telik és most borzaszmas napok következnek. A nyomor és a szenvedés évekig sántítja végig a világot. De akik majd a helyiinkbe jönnek, a mi tanításunkra jó emberek lesznek és nem követnek el mások ellen bűnt, hogy a maguk előnyét szolgálják.

Próbálja ki az új

ME A DE LUXE

hosszan lyukasított pengét

ANGOL GYÁRTMÁNY

GILLETTE borotvakészítelekhez használható

Rádióműsor

VASARNAP, OKTÓBER 18.

BUKAREST. 11.15: Gyermekek negyedórása. 11.30: Bibliavásolás és templomi ének. 12: Zenekari hgv. 13: Gramofon. 17: Mezőgazdasági előadás. 18: Könnyű zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Könnyű zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.30: Bizet: „Carmen” c. operája. — **BUDAPEST. 10:** Hírek, kozmetika. 11: Evang. istentisztelet. 12: R. kath. istentisztelet. Utána: Az operaház tagjaiból alakul zenekar hgv. Szünetben: Papp Jenő heti rádiókrónikája. 15: Gramofon. 16: Mezőgazdasági előadás. 16.30: Kamarazene. 18.10: A fővárosi zenekar hgv. 20.25: Rádiórevü. 22.25: Hegedű hgv. 1. Hubay: Preghiera. 2. Tarnay: Kerengő. 3. Dohnányi: Rurallia Hungarica. 4. Mendelssohn: A dal szárnyain. 5. Elgar: La capricieuse. 6. Francoeur—Kreiser: Szilvano, Rigaudon. 7. De Dalla: La vida breve. Utána: Pertis Jenő cigányzenekara. — **BÉCS. 11:** Franz Schütz orgonahangversenye. 11.30: A tiszta ész kritikájának 150 éves évfordulója. 12.05: A bécsi szimfonikusok zenekari hgv. 14.05: Mandolin-hgv. 16.05: Előadás a bécsi humorról. 17.20: Römösch-zenekara. 18.10: Csevegés. 18.35: Testikultusz és jellemképzés. 19.25: A Mayr-vonósnégyes kamarazene estélye, olasz szerzők műveiből. Közreműködik: Jella Braun-Fernwald (mezzoszoprán). 20.25: Bécsi adomák és történetek. 21: Gramofon. 22: Hangjáték. 22.45: Korngold-jazz, Max Grünhut közreműködésével.

HÉTFŐ, OKTÓBER 19.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Könnyű zene. 19: Hírek. 19.10: Könnyű zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Kétzongorás hgv. 1. Saint-Saens: Variációk és Scherzo. 21.30: Előadás. 21.45: Előadói est. 22.15: Kamarazene. 1. Arenski: D-moll trió. 22.45: Hírek. — **BUDAPEST. 10.15:** Könnyű zene. 13: Déli harangszó. 13.05: Könnyű zene. 17: Asszonyok órája. 18: Előadás a párisi gyarmattügyi kiállításról. 18.30: Sovánka Nándor cigányzenekara. 19.30: Német nyelvoktatás. 20: Zongora- és ének-hgv. 1. Mozart: F-dúr szonáta. 2. Hile: Almomban sirtam. 3. Strony: Két dal. 4. Ravel: Fis-moll szonátina. 5. Dohnányi: C-dúr rapszódia és finn dalok. 6. Siklós Albert: Két dal. 21: Előadás. 21.30: Az operaház tagjaiból alakult zenekar hgv. Vezényel: Dohnányi Ernő. 1. Bach: Brandenburgi hangverseny, No. 2. 2. Brahms: Változatok egy Haydn téma fölött. 3. Beethoven: I. szimfóniája. Utána: Pontos időjelzés, hírek. Majd: Bura Sándor cigányzenekara. — **BÉCS. 12.30:** A Buchbinder-vonósnégyes déli hangversenye. 13.40: Caruso-gramofonlemez. 14.10: Könnyű zene gramofonon. 16.20: Gyermekmesék. 18: Dajos Béla gramofonon. 18.40: Híres énekesek gramofonon. 19.10: A Szecesszió ősi tárlata. 19.30: Előadás a modern pikturáról. 20.45: A bécsi szimfonikusok klasszikus tánczene hangversenye. 22.30: Kamarazene-hgv. 23.40: Canada-Band tánczenekara.

KEDD, OKTÓBER 20.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: A hgv. folytatása. 20: Irodalomtörténeti előadás. 20.40: Gramofon. 21: Zenekari hgv. 21.30: Előadás. 21.45: Dalok. 22.15: Zenekari hgv. 1. Rubinstein: Trot de cavallerie. 2. Bach: Bourrée. 3. Schubert: Három katonainduló. 4. Csajkovszky: Orosz tánc. 5. Haydn: Rondó. 22.45: Hírek. — **BUDAPEST. 10.15:** Gramofon. 13: Déli harangszó. 13.05: Ének- és zongora-hangverseny. 16.30: Meseidőutak. 18.30: Keringő-hangverseny. 1. Jacobi: Miami. 2. Lanner: Dal. 3. Lehár: A hercegnő. 4. Waldteufel: Fantázia. 5. Drigó: Részletek a Harlekin milliói c. operettből. 6. Pata: Szivem. 7. Strauss: Tavasz hangok. 19.30: Francia nyelvoktatás. 20: Régi kuplék. 20.30: Wagner Richard: „Lohengrin” c. operája. Szünetekben: Hírek, időjelzés, időjárásjelentés. Utána: Radics Józsa cigányzenekara. — **BÉCS. 12.30:** A Cerda-vonósnégyes déli hangversenye. 13.40: Feuermann Emanuel gramofonon. 14.10: Könnyű zene gramofonon. 18: A Machek-zenekar délutáni hgv. 20.05: Zenés tornaóra, Käthe Hye vezetésével. 20.40: Käthe Grundmann és Käthe Welzels népdalokat énekelnek. 21.10: Conan Doyle: „A nowoodi építész” c. novellája. 21.40: A bécsi szimfonikusok zenekari hangversenye, Eduard Steuermann zongoraművész közreműködésével. Vezényel: Oswald Kabasta. 22.50: A Dostal-zenekar esti hangversenye.

SZERDA, OKTÓBER 21.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: A hgv. folytatása. 20: A rádiószabadegyetem szociológiai és külpolitikai előadásai. 20.40: Gramofon. 21: Hegedű-hangverseny. 1. Mozart—Kreiser: Rondo. 2. Brahms: Keringő. 3. Beethoven—Kreiser: Rondino. 4. Rubinstein—Cerné: Az éj. 5. Chaminade—Kreiser: Spanyol szerenád. 6. Strauss—Prihoda: Keringő a „Rózsalovag” c. operából. 21.30: Előadás. 21.45: Kürt-szóló. 22.15: Gordonka-hangverseny. 1. Massenot: Meditáció a „Thais” c. ope-

rából. 2. Granados: Andalousa. 3. Debussy: Menuett. 4. Popper: Falusi dal. 22.45: Hírek. — **BUDAPEST. 10.15:** A 2. honv. gy. ezr. zenekara. 13: Déli harangszó. 13.05: Könnyű zene. 16.30: Morsetanfolyam. 17: Csevegés a divatról. 18: Előadás. 18.30: Radosné Boch Hilda bécsi dalokat énekel, srammelzene kísérettel. 19.20: Olasz nyelvoktatás. 19.50: Magyar népdalok, (ének, gordonka, tárogató). 20.50: Lóverseny-eredmények. 21: A Westermann-vonósnégyes kamarazene hangversenye. 1. Rossini: Tarantella. 2. Carnavali: Röpülj kis pillangóm. 3. Ardit: Csók-keringő. 4. Haydn: G-dúr vonósnégyes. 5. Meyerbeer: Arnyéktánc. 6. Delibes: A cadixi leány. 22.45: A Fejes-szalóznékar és Horváth Gyula cigányzenekarának hgv. Kalmár Pál közreműködésével. A hgv. szünetében németnyelvű előadás a magyar zenéről. — **BÉCS. 12.30:** A Silving-vonósnégyes déli hgv. 13.40: Patil Adelina gramofonlemezeken. 14.10: Gramofon. 16.30: Ifjúsági óra. 18: Recktenwald-zenekar délutáni hgv. 19.15: A rákbetegség besugárzással való gyógyításáról. 20.45: Gitárhangverseny. 21.30: „Egy gramfon mesél” c. hangjáték előadása. 22.45: A Ganglberger-zenekar esti hgv.

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 22.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: A hgv. folytatása. 20: A rádiószabadegyetem művészettörténeti és zeneesztétikai előadásai. 20.40: Gramofon. 21: Dalok. 21.20: Szimfónikus hangverseny. 1. Haydn: Szimfónia. 2. Rimszkij—Korjakov: Konzert-fantázia hegedűre és zongorára. 3. Sinigaglia: Piemonti rapszódia. 4. Bossi: Intermezzo. 5. Muszszorgszkij: Gopak. A hgv. szünetében, 22 órakor: Felolvasás. 22.45: Hírek. — **BUDAPEST. 10.15:** Ének- és brácsa-hangverseny. 13: Déli harangszó. 13.05: Gramofon. 17: Meseidőutak. 18: Mezőgazdasági előadás. 18.30: Radics Józsa cigányzenekara. 19.30: Angol nyelvoktatás. 20: Előadás. 20.30: Operaelőadás. Szünetekben: Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés. Utána: Az 1. hnv. gy. ezr. zenekara. 1. Rossini: Othello-nyitány. 2. Sauer: Bécsi visszhang. 3. Rubinstein: Fantázia. 4. Popper: Magyar rapszódia. 5. Beethoven: Ecossaises. 6. Granichstaedten: Egyveleg az Orlov című operettből. 7. Fricsay: Gavott. 8. Translateur: Liliputi nász. — **BÉCS. 12.30:** A Brunner-vonósnégyes déli hgv. 13.40: Rachmaninoff művei gramofonon. 14.10: Könnyű zene gramofonon. 16.30: Gyermekek zeneórája. 17.20: Dr. Tietze előadása Cezanne-ról és Picassoról. 17.45: Esperentójelentés. 18: Az éj hangjai. Hangverseny Oskar Jölle (ének), Emmy Zopf (zongora), az Anita Ast-vonósnégyes, Gustav Gruber (brácsa) és Wilhelm Winkler (gordonka) közreműködésével. 19.15: Küldjük-e a kisgyermeket a kisedővőbe? Hedwig Schwartz előadása. 20.05: Amit a moziban nem látunk. Walter Urbanek csevegése. 20.30: Rádiókabaré. Konferál: Farkas Károly. 23.25: A Wacek-zenekar esti hangversenye.

PÉNTEK, OKTÓBER 23.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: A hgv. folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. 21: Zeller: „A madárkereskedő” c. operettje. — **BUDAPEST. 10.15:** A rendőrlégénység zenekara. 13: Déli harangszó. 13.05: Cigányzene. 17.10: Csevegés. 18: Előadás. 18.30: Gramofon. 19.30: Gyorsíró-tanfolyam. 20: A budapesti munkás énekkar hangversenye. 20.45: Könnyű zene. 1. Weber: Oberon nyitány. 2. Verdi: Részletek az Alarcosból c. operából. 3. Heim—Kuthy: Tudom, szerelmem, hogy szeretted a romantikát. 4. Rosen: Tangó. 5. Donaldsohn: Little white Lies. 6. Rubinstein: Melódia. 7. Vincze Zsigmond: Dal. 21.45: Csevegés. 22: A postászenekar hangversenye. 1. Buxtehude—Prokofieff: Preludium és Fuga. 2. Prokofieff: Preludium, Op. 12. 3. Rimszkij—Korjakov: Le vol du Bourdon. 4. Debussy: Részletek „Az elveszett fiú” c. dalműből. 5. Puccini: Torandó-részletek. 6. Veracini: Largo. 7. Francoeur—Kreiser: Sicilienne. 8. Verdi—Liszt: Rigoletto-fantázia. 9. Négy kis dal. 10: Bizet—Hubay—Carmen-fantázia. 11: Dohnányi: Rurallia Hungarica. Utána: Pontos időjelzés, hírek. Majd: Magyar Imre cigányzenekara. — **BÉCS. 12.30:** A Geiger-vonósnégyes déli hgv. 13.40: Gramofon. 14.10: Gramofon. 16.25: Ritmikus tornaóra gyermekek részére. 18: Wofsthal-zenekar. 19.30: Ski-tanfolyam. 20.30: Puccini: „Turandot” c. operája. 23.05: Pauscher-jazz.

SZOMBAT, OKTÓBER 24.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: A hgv. folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. Szünetben: Hírek. — **BUDAPEST. 10.15:** Könnyű zene. 13: Déli harangszó. 13.05: Balalajka-zenekar. 17: Gyermekmesék. 18: Előadás. 18.30: A budapesti koncertzenekar hangversenye. 1. Lehár: Az isteni férj. 2. Waldteufel: Korcsolya-keringő. 3. Bartók: Román táncok. 4. Mendelssohn: Tavasz dal. 5. Coates: Miniatur. 6. Rubinstein: Angyali álom. 7. Vértess: Dal. 8. Zerkovitz: Indul. 19.45: Rádióamatörpósta. 20.25: Hangverseny, Kiszely Gyula és Eugen Stepat szerzeményeiből. 21.30: Szimfóniáadás a stúdióból. Utána: Pontos időjelzés, hírek.

A hét rádiócsoda

1. Rádió vevőkészülék 2331 típus, három csövel váltóáram részére, közvillanul a villanyhálózatból. Egyenáram részére 2333 típus, hangszóró 2019 típus.
2. Rádió vevőkészülék akkumulátorral láptatva 2302 típus: hangszóró 2024 típus.
3. Az idény újdonsága! Rádió vevőkészülék 930 típus, villanyhálózati kapcsolás váltó- vagy egyenáramhoz, beépített hangszóróval.
4. A „PHILIPS” luxuskombináció: rádió vevőkészülék 2311 típus, elektrodinamikus hangszóróval 2109 típus.
5. Hordozható rádió vevőkészülék 2540 típus. Az egész berendezés, hangszóró, keret nélküli, akkumulátor és csövek a készülék belsejében.
6. Luxus-modell 2601 típus beépített elektrodinamikus hangszóróval.
7. Zeneszékény 2011 típus, egy lépcsős butordarab, nagy hangerejű visszacsúszó. Elektrodinamikus hangszóró.

PHILIPS RADIO

Majd: Farkas Jenő cigányzenekara. — **BÉCS. 12.30:** Schick-zenekar déli hgv. 14.45: Hubermann Bronislav hegedűvirtuóz hanglemezek. 16.20: Egy óra Donizettinél, gramofonhangverseny. 17.20: Kamaszcinyek. 17.50: Eduard Pfleger fuvószekara. 19.45: Egy óra világtörténelem. 20.30: A Galimir-vonósnégyes kamarazene hangversenye. Glazunov A-moll vonósnégyese. 21.15: Schubert: „A sárgyész” és Suppé: „A szép Galathea” c. operája. 23.15: Charly Gaudriot-jazz-zenekara, Dario Medina közreműködésével.

Szerkesztői üzenetek

Saturare. Az óra egy órával való előretolásának oka a kelet-európai időszámításhoz való visszatérés, amit viszonyaink közt sokkal előnyösebbnek kell tartanunk, mint a nyugateurópai, Azzal szemben, hogy Ön reggel kénytelen villanyt égetni, viszont, a nap hosszabb levén, később kell lámpát gyújtani.

3804139. Kolozsvár. Peres ügybe, kivált olyan természetűbe, mint az Ön, nem avatkozhatunk bele. Előzménye, fejleménye, körülményei sokkal bonyolultabbak és kényesebbek, semhogy mi innen, — különösen a mai állásával szemben az ügynek, — jogi tanácsot adhatnánk. Erre csak ügyvéd hivatott, akinek közvetlenül adja elő az ön meghatalmazását és súlyos megkötését, s ő hivatott arra is, hogy megmondja, mit kell tenni perújítás és más bíróság delegálása végett.

J. F. Nincs szüksége az említett lapszámmra, mivel a pályázat állítólagos hirdetőjének közlelbi címe ugy sincs meg a hírből.

Többeknek. A baromfiak egészségének megóvására szolgáló teendők: váltott és száraz alom, szétlő védett, de szellőztetett ól, napos helyre hintett, s hamuval kevert homok, a szal közle napos helyre hintett szemes, sok aztatott, vagy gözölt lucerna, löhere, este szemes árpa, tengeri, állandó ivóvíz, védekezés a tollazat átmedvesedése s így meghűlés ellen, a parazitát üldözése. (Revista Avicola, Baromfi és Kisállattenyésztői Lapja, Arad, T. E. Radulescu).

S. G. Egy évi hallgatás után, mint írja, ismét kopogtat verseivel szerkesztőségünk ajtaján. Haj, be gyorsan telt el ez az esztendő! **Közües.** Rockefeller nem lord, cilenben címe: A. John Rockefeller 4., West 54. th. Street, Newyork.

Színház * Művészet

Heti műsor:

SZOMBAT: (Október 17.) Első tavasz. Nagy operett.
VASARNAP délután 5 órakor: Első tavasz. Rendes helyárrakkal.
VASARNAP este fél 9 órakor: Az okos mama. Operettujdonság.
HÉTFŐ: Első tavasz. (Harmadszor.)
KEDD: Az okos mama. (Másodszor.)
SZERDA, CSÜTÖRTÖK: Harapós férj. Az idei szezon operettságára.

SZOMBAT: MEGNYITÓ ELŐADÁS. Talán még soha olyan érdeklődés nem előzött meg színházi szezon, mint az ideit, amely nem csak abban nyilvánul meg, hogy az elővetélt pénztárnyitás első napján tömegesen vetették az első előadások jegyeit, hanem főképp abban, hogy a bérletjegyzés terminusának lejártá után is még számtalan bérletet óhajtkötni a közönség. Biztos, hogy az ideit szezon anyagilag jól meg van alapozva, de az is biztos, hogy a közönség megkapja pénze ellenértékét, mert ragyogó előadásokat fog kapni. A színház az Erdélyben élő művészek legjavából kerültek ki és akik Budapestről jönnek, azok is fővárosi viszonylatban is elsőrangúak. A színház igazgatósága viszont semmi áldozatot nem sajnál, hogy színházszertü színpadot és nézőteret varázsoljon a Gewerbeverein terméből. Ez a törekvése százszázalékosan sikerült és biztos, hogy kelleme meglepetésben lesz része a megnyitó előadás közönségének.

Ami az Első tavaszt illeti, ugyancsak a legjobbakat jelenthetjük. Brodsky Miklós ez a darabjával világhíressé lett, Bukarestből Newyorkig az összes operettszínházak játszáka. Tóth Boriskának, a társulat primadonnájának pompás alkalma nyílik nagyszínpad hangjának érvényesítésére, Berecz Margit táncprodukciói ördögösek, Szentes László igaz bonviván, Kalmár Ferenc remek táncoskomikus, Csengeri Ica bájos szubrett, Lukács Ede a brassói közönség régi jó ismerőse, Battayán Kálmán, Solti János és a többiek mind jeles művészek. A pompás rendezés Iszó Miklós munkája, a zenekart pedig Kovács Mihály karnagy tanította be.

Közgazdaság

Az állam és a petroleum

Gazdát keres 70 ezer vagon nyerspetroleum

Minisztériumi értekezlet elhatározta, hogy a vasut szállítsa le a nyerspetroleum tarifáját. Új külföldi ajánlatot kapott a kormány

Bukarest, október 16.

A pénzügyminisztériumban ma fontos értekezlet volt, amelyen arról folytak a tanácskozások, hogyan lehetne azt a 70 ezer vagon nyerspetroleumot értékesíteni, amelyet az állam a petroleumtermelekből részesedés címén kapott. Az értekezleten résztvettek többek között: Argețeanu pénzügyminiszter, Vasilescu-Karpen ipariügyi, Valcovici közlekedésügyi miniszterek, valamint Leverve és Roger Auboin francia gazdasági szakértők.

A szobanforgó 70 ezer vagon nyerspetroleum jelenleg a Prahova-völgyi raktárakban várja sorsát. Az értékesítés körüli nehézségeket főleg az a körülmény idézi elő, hogy

a nemzetközi piacokon nagy verseny folyik a petroleumtermékek elhelyezése körül és az árak a túlkínálat miatt meglehetősen nyomottak.

Az értekezleten elhatározták, hogy mindenképp el kell szállítani a nyerspetroleum díját, mégpedig a jelenlegi tonnánkénti 380 lejről 200 lejre, ezenkívül sürgősen ki kell dolgozni a vasutnak egy programot, amely ennek a nagy kvantumnak a gyors kiszállítását lehetővé teszi.

Amint értesülünk, egy francia érdekltség javaslatot tett a kormánynak arra, hogy

hajlandó az állam minden nyerspetroleumát átvenni nemcsak most, hanem a következő években is,

amennyiben az átvételi ár tekintetében megegyezést tudnak létesíteni. Az értekezlet ezt az ajánlatot is figyelembe vette a 70 ezer vagon nyerspetroleum értékesíthetése szempontjából, és elhatározta, hogy az ipariügyi minisztérium sürgősen lépjen érintkezésbe az ajánlatot tevő francia érdekltséggel.

Igy olcsóbbít a vasut...

Öt vagon fa szállításhoz is adjon a vasut tarifakedvezményt

A kisebb vállalatok is részesedni akarnak a fa kedvezményes szállításában

Bukarest, október 16.

A vasutügyi vezérigazgatóság, amint ismeretes, elhatározta, hogy a fa vasuti szállítását olcsóbbá teszi azoknak a vállalatoknak, amelyek nagyobb kvantumot, legalább husz vagonot raknak be egyszerre. A tarifaszállítás 20 százalékos, ha a szállítmány 300 kilométeren túl történik.

Faipari körökben a vasutügyi vezérigazgatóság határozatát úgy bírálják el, hogy az a fa olcsóbbítása szempontjából nem ér semmit. Ugyanis, mint fentebb említettük, a tarifacsökkenés csak akkor

érvényes, ha legalább husz vagonot raknak be egyszerre szállításra. Ilyen nagy kvantumokkal, amikor a fásoknak nincsen olyan flottul pénzük, mint volt régebben, csak a legtrikább esetekben szoktak a vállalatok operálni, ezenkívül még az a helyzet, hogy a kitermelőhelyeken a kitermelt fa megoszlik több vállalat között és így ritkán fordul elő, hogy egyetlen termelő egyetlen feladással másról 20 vagonnal továbbítson.

A favállalatok, különösen a kisebbek, most akciót indítottak annak az érdekében, hogy a vasut a kedvezményt már öt vagon feladásnál is alkalmazza.

Mire jó a C. A. P. S. és a rönkszállítás

A Lomási cáfol : nem építette le szatmári üzemét Az inspektor megállapít : 5 tisztviselőnek és 150 munkásnak mondott fel a Lomási

A munkások nem fogadták el a felmondást, mert szerintük csak jogcímet keresett a Lomási, amikor anyagihiányra hivatkozott

Szatmár, október 16.

A B. L. röviden jelentette, hogy a Lomási Erdőipar r. t. szatmári telepe október hó elsején felmondott néhány tisztviselőjének és 150 munkásának. Annak idején közöltük azt is, hogy ez a leépítés az aradi központ utasítására történt, amely már régóta tervbe vette, hogy szatmári üzemét előbb leépíti, majd ha a leépített üzem sem felel meg céljainak, azt teljesen beszünteti. Kifejtettük ugyanakkor, hogy a Lomási az a terve összefüggésben van a Lomási egész erdélyi politikájával és ez a szatmári etapa nem egyéb, mint kísérlet a tekintetben, hogy a teljes likvidálás és visszavonulás kezezzé válhasson.

A Lomási Erdőipar aradi központja e jelentésünkkel szemben különböző erdélyi lapokban cáfolatot tesz közzé, amelyben leszegi, hogy nem igaz az, mintha a szatmári üzemnek utasítás adott volna, hogy „30 tisztviselőt és 400 munkást leépítsen”.

E cáfolattal szemben konkrét aktákra hivatkozunk.

A Lomási Erdőipar szatmári igazgatója még október elseje előtt bejelentette

a szatmári munkaügyi felügyelőségnek, hogy a máramaros-szigeti C. A. P. S., az állami erdőségeket kezelő önálló pénztár, nem tesz eleget azon szállítási kötelezettségének, amelyet a Lomásival szemben vállalt, nem szállít rönköket és így a szatmári Lomásinál az a helyzet állott elő, hogy nincs már rönk, amelyből deszkát fűrészelhettek és így az üzem kénytelen lesz ezt az osztályát teljesen leállítani és csakis parkett-gyártást tartja fenn.

Ez a bejelentés kitaláció helyezi, hogy amennyiben a C. A. P. S. a munkaügyi felügyelőség intervenciójára sem tenne eleget szállítási kötelezettségének, a Lomási kénytelen lesz munkásainak javarészt elbocsátani.

Ilyen előzmények után történtek meg október elsején azok a felmondások, a melyekről szakmai körökben már hónapok óta beszéltek. A Lomási nagyon jól tudta, hogy a munkásvédelmi törvény rendelkezései szerint nem áll jogában az üzem összes munkásainak egyszerre felmondani azon a címen, hogy az üzem nem megy, munkahiánya van és így elhatározta az üzem beszüntetését. Ilyen kollektív felmondásra csak az este van

ma valamely üzemnek joga, ha arra neki egy munkaadókból és munkásokból álló paritásos bizottság engedelmet ad. A Lomási azt is jól tudta, hogy az azonnali és kollektív felmondást egyetlen paritásos bizottság sem ismeri majd el és ezért hivatkozott a munkaügyi felügyelőségre intézeti beadványában „anyag-hiányra”, mint olyan vis majorra, amely mellett ilyen kollektív felmondáshoz joga nyílik.

A munkások a felmondással szemben ugyancsak a munkaügyi inspektorátushoz fordultak és védelmet kértek. Elmondották a munkások, hogy a nyersanyag utánpótlása tekintetében tényleg nehézségek vannak az üzemnek és ők ezeket a nehézségeket méltányolva hajlandók addig, amíg a gyár új nyersanyagot kap, fizetéstelen — szabadságra menni azzal, hogy a nyersanyag, a rönk-küldemények beérkezése után minden szabadságolt munkás előbbi munkahelyét elfoglalhatja.

Ez az átmeneti megoldás azonban a gyár igazgatóságának nem tetszett, mert hiszen nem az volt a cél, hogy átmenetileg ne dolgozzék az üzem, hanem inkább az, hogy minél hamarabb joga nyíljon a gyárnak ahhoz, hogy olyan felmondási okot találjon, amely mellett 150 munkás-

tól és megfelelő számú tisztviselőtől megszabadulhasson. A munkások szakszervezetének közvetítő indítványát az igazgatóság azzal utasította vissza, hogy a betegsegélyző nem megy bele ebbe a tervezett szabadságoláshoz és így az igazgatóság egy szabadságolási esetén is kénytelen lenne a munkásokat a betegsegélyzőből kijelenteni. Ezt a kifogást sem akceptálták azonban a munkások, mert nem akartak egy ilyen betegsegélyzőből való kijelentéssel joglemondásba esni és a tárgyalások elakadtak.

Ma tehát az a helyzet, hogy a gyár felmondott öt tisztviselőnek, akik a felmondást elfogadták és százötven munkásnak, akik a felmondást nem fogadták el.

Ezekkel a konkrétumokkal szemben áll a központ cáfolata, amely szerint nem épített le.

A nyílt harc a felmondás lejártának napján okvetlenül kitör. A munkások nem hagyják majd oda munkahelyeiket, mert állásukban őket a munkaügyi felügyelőség védi, a gyár nem dolgoztat tovább, mert nincs nyersanyag.

Munkaügyi felügyelő, prefektus és minden hivatalos apparátus a földművelésügyi miniszter útján odahat most, hogy C. A. P. S. szállítsa azt a szerencsétlen rönköt és az volna a legnagyobb botrány, ha hirtelen a C. A. P. S. tényleg szállítana is.

Mit csinálna a Lomási? Honnan lehet hirtelen egy olyan jó felmondási jogcímet keríteni, mint amilyen ez a le nem szállított rönk volt, amelynek vis majostakarója alatt még cáfolni is lehetett?

Apropó! Sohasem tudtuk eddig, hogy egész Erdélyben nem lehet rönköt kapni, csak éppen a szigeti C. A. P. S.-nél?

A csehszlovák-román külkereskedelem mérlege

Közel négyszeresére emelkedett a román gabonabevitel Csehszlovákiába Nyolc hónap mérlege a csehszlovák-román külkereskedelemben

Bukarest, október 16.

Az egyik utóbbi számában a B. L. részletesen beszámolt azokról a nehézségekről, amelyeket a csehszlovák kormány újabbán a buza-bevitel elé gördít. Amint ismeretes, a csehszlovák kormány újabbán nem adja ki a szokásos gabonabeviteli engedélyeket és ennek következtében, különösen a Bánságról nagy román buza-készletek halmozódtak fel a kikötőben, amelyeket a beviteli engedélyek hiányában nem lehet a kikötőből beszállítani az országba.

A helyzet megismeréséhez tudni kell, hogy Románia az utóbbi időben igen intenzív gabonakereskedelmet folytat Csehszlovákiával, amelyre élénk fényt vet az alábbi statisztikai kimutatás is:

A román-csehszlovák külkereskedelmi mérleg a tavalyi passzívummal szemben, ennek az évről a nyolc hónapjában Romániára nézve aktívummal zárult. Románia ez év 8 hónapjában 1425 millió

lej értékű árut vitt be a csehszlovák piacra, míg onnan ugyanezen idő alatt 1115 millió lej értékű áru érkezett Romániába. A különbözet tehát Románia javára 310 millió lej, a tavalyi 135 millió lej passzívummal szemben. Az aktívum azonban azóta lényegesen emelkedett, mert az utóbbi két hónap alatt nagyon is számottevő gabonakivitel történt az ottani piacra.

Ami speciálisan a gabonát illeti, a nyolc hónap mérlege így alakul:

Románia 1930-ban összesen 6008 vagon gabonát vitt be a csehszlovák piacra, ez a mennyiség már eddig 22.673 vagonra emelkedett, úgy, hogy búzában például egyedül Románia felerészben fedezi a csehszlovák szükségletet.

Románia végeredményben — a statisztika szerint — négyszer annyit szállít Csehszlovákiába, mint Magyarország és 300 millió lej értékű áruval többet, mint Jugoszlávia.

Kis Közgazdasági Hírek

Az ipariügyi minisztériumban ma értekezletet tartottak a fuzióra készülő petroleumoállalatok vezetői, amelyen részletesen tárgyalták azt az egyezményt, amely a vállalatok között létre fog jönni a fuzió keresztülvitelére. Az értekezletről nem adtak ki jelentést.

A költségvetési bizottság befejezte a szeszmonopólium törvénytervezete pénzügyi részének tárgyalását. A bizottság jelentését most foglalja írásba és azután előterjeszti a pénzügyminiszternek.

A kormány legfőbb gazdasági bizottsága szombaton este ülést tart, amelyen a vasuti tarifának a gazdasági helyzettel való összhangbáhozatalának kérdését fogja tárgyalni.

Jon Slavescu, a Banca Românească igazgatója, váratlanul lemondott a bukaresti tőzsde elnöki tisztjéről. A lemondás okáról nem szivárogtak ki hírek.

A szinajai Banca Sinaia, amely eddig mint szövetkezet működött, részvénytársasággá alakult át.

„Onixul” bukaresti részvénytársaság, november 1-re közgyűlést hívott össze, amelyen a vállalat likvidálásáról fognak határozni. Ugyancsak felszámoló közgyű-

lést hívott egybe, mégpedig október 31-re, az „Aszfaltul” bukaresti részvénytársaság is.

BEDÖRZSÖLÉS

CARMOL
HÜLÉS ELLEN MEGÖV
LEKÜZDI A GRIPPÁT
OLDALSZURÁST ÉS
REUMÁS FÁJDALMAKAT

QKTÓLEF M